

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

Katedra právních oborů, řízení a ekonomiky

Bakalářská práce

Opravné prostředky ve správním řízení

Vypracovala: Viera Sochorová

Vedoucí práce: JUDr. Miluše Stehlíková

České Budějovice 2015

Abstract

Klíčová slova: veřejná správa, správní řízení, opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí, opravné prostředky proti pravomocnému rozhodnutí.

Téma mé bakalářské práce jsou Opravné prostředky ve správním řízení. Opravné prostředky ve správním řízení jsou pouze malou částí v celém systému záruk zákonnosti ve veřejné správě, které směřují k nápravě vadných správních rozhodnutí.

Opravné prostředky ve správním řízení upravuje správní právo. Správní právo je ta část právního řádu, která upravuje veřejnou správu. Představuje soubor právních norem vztahujících se na veřejnou správu a upravujících její organizaci a činnost. Obecná část neboli obecné správní právo obsahuje základní pojmy, právní instituty a obecnou úpravu procesních postupů. Zvláštní část označovaná také jako hmotné právo správní zahrnuje hmotněprávní, ale i procesní úpravu podle jednotlivých správních odvětví.

Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašují, že taková osoba práva nebo povinností má anebo nemá. Obce jsou jedním ze subjektů zajišťujících výkon rozhodnutí. Jsou základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Jedná se o veřejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese vlastní odpovědnost. Městský úřad v Týně nad Vltavou rozhoduje v oblasti veřejné správy, tj. státní správy i samosprávy.

Cílem práce je podrobně popsat a definovat platnou právní úpravu správního práva se zaměřením na opravné prostředky ve správním řízení, včetně možnosti využití soudního přezkumu.

Dalším cílem je posouzení možnosti účastníka správního řízení v případě pochybení správního orgánu při vydání pravomocného rozhodnutí ve věci čistopisů technických průkazů z dovozu a následně zahájení obnovy řízení a vydání nového rozhodnutí z moci úřední.

V bakalářské práci je použita analýza zákonů, odborných dokumentů a literatury, zejména právních textů. Právní normy budou vykládány přímo z jejich textů. Pro zpracování práce je určující především správní řád a ostatní právní předpisy.

Přínosem je využití mimořádných opravných prostředků v praxi při obnově správního řízení. Dále mohou být výsledky práce použity jako informativní materiál pro posouzení možnosti toho, jak využít opravné prostředky ve správním řízení, jak se v nich orientovat a na co nezapomenout.

Abstract

Keywords: public administration, administrative proceedings, appeals against decisions not entered into, appeals against the final decision.

Topics of my thesis are remedial measures in administrative procedure Appeals in administrative proceedings are only a small part of the whole system guarantees legality in public administration, which aim to remedy the defective administrative decisions .

Remedies in administrative management adjusts the public administration. It presents the file of the law rules which point to public administration and adjust its organization and activity. The general part, or general administrative law explains such corrections, principles and concepts for the whole public administration.

Administrative management's law modified procedure administrative authority, parties and other persons involved in the management of the issue, reviewing and enforcing individual administrative act. Municipalities are one of the entities ensuring the enforcement of decisions. They are basic territorial self-governing communities of citizens; they form territorial units which is defined by municipality borders. They are public corporations that own some property, act in legal relations in their own names and bear their own responsibilities.

The aim of the thesis is to describe in details and define the valid law legislation of the administrative set of rules with the specialization for the remedies of administrative proceeding, including the possibility to use the judicial review.

There is used the rule analysis in this bachelor thesis, professional documents and literature, especially the law texts. Legal norms shed interpreted directly from their texts. For processing work will determine primarily the Administrative Code and other legislation.

The benefit is the use of extraordinary remedies in practice for administrative error. Furthermore, results can be Labour used as informative material to assess the possibility of how to use remedies in administrative proceedings, as They focus on and what to forget.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části database STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 10.8.2015

.....

Viera Sochorová

Poděkování

Dovoluji si tímto poděkovat za spolupráci, odbornou pomoc a trpělivost své vedoucí bakalářské práce JUDr. Miluši Stehlíkové, která mi svými cennými radami pomohla k vypracování této bakalářské práce.

Dále děkuji všem respondentům, kteří mi věnovali svůj čas a ochotně poskytli informace, které jsem použila pro zpracování této bakalářské práce.

Obsah

Úvod	10
1 Základní pojmy	11
1.1 Veřejná správa.....	11
1.2 Správní právo	11
1.3 Správní řízení	13
1.4 Správní orgány a jejich příslušnost	16
1.4.1 Věcná příslušnost správních orgánů.....	16
1.4.2 Funkční příslušnost správních orgánů.....	17
1.4.3 Místní příslušnost správních orgánů	18
1.5 Účastníci správního řízení.....	19
2 Rozhodnutí ve správním řízení.....	21
2.1 Správní rozhodnutí.....	21
2.2 Usnesení.....	23
2.3 Náležitosti správního rozhodnutí	23
2.3.1 Výroková část.....	24
2.3.2 Odůvodnění.....	24
2.3.3 Poučení účastníků.....	25
2.4 Vady správních rozhodnutí	25
2.4.1 Zřejmé nesprávnosti rozhodnutí.....	26
2.4.2 Nicotnost rozhodnutí.....	26
2.4.3 Nezákonná rozhodnutí	27
2.4.4 Věcně nesprávná rozhodnutí	27
2.5 Lhůty pro vydání správního rozhodnutí.....	27
2.6 Vydání správního rozhodnutí.....	28
2.7 Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí.....	29
3 Opravné řízení.....	31
3.1 Opravné systémy.....	31
3.1.1 Apelační princip.....	31
3.1.2 Kasační princip.....	32

3.1.3 Revizní princip	32
3.2 Opravný prostředek	32
3.3 Dělení opravných prostředků	33
4 Opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí.....	34
4.1 Odvolání.....	34
4.1.1 Charakteristika odvolání	34
4.1.2 Právo podat odvolání.....	35
4.1.3 Obsahové náležitosti odvolání	36
4.1.4 Lhůta pro podání odvolání	37
4.1.5 Účinky odvolání.....	38
4.1.6 Jednání odvolatele.....	38
4.1.7 Postup správního orgánu I. stupně po podání odvolání.....	39
4.2 Rozklad	40
4.2.1 Rozkladová komise	40
4.2.2 Řízení o rozkladu	41
4.3 Odpor	41
5 Opravné prostředky proti pravomocnému rozhodnutí.....	43
5.1 Obnova řízení.....	43
5.1.1 Lhůta pro podání žádosti o obnovu řízení.....	44
5.1.2 Účinky v řízení o obnově řízení	44
5.1.3 Nové rozhodnutí.....	45
5.2 Přezkumné řízení.....	45
5.2.1 Nepřípustnost přezkumného řízení.....	46
5.2.2 Zahájení přezkumného řízení	47
5.2.3 Rozhodnutí v přezkumném řízení	48
5.2.4 Lhůty pro přezkumné řízení	48
5.2.5 Zastavení přezkumného řízení	48
6 Prostředky soudní ochrany	49
6.1 Správní soudnictví.....	49
6.1.1 Přípustnost žaloby	50
6.1.2 Nepřípustnost žaloby.....	51

6.2 Zrušení rozhodnutí soudem.....	51
6.3 Uspokojení žalobce	52
6.4 Kasační stížnosti	52
7 Město Týn nad Vltavou	53
8 Závěr	58
9 Zdroje.....	60
10 Příloha.....	64

Úvod

Téma mé bakalářské práce je v souladu s oficiálním zadáním „Opravné prostředky ve správním řízení.“

Téma jsem zvolila, protože správnímu řízení se ve svém životě nevyhne žádný občan České republiky. Např. i přijetí žáka na základní nebo střední školu se uskutečňuje ve správním řízení.

Správním aktům je přiznána presumpce správnosti do doby, než je dokázán opak. Účastník řízení tak může využít takové prostředky, které mu mohou dopomoci prokázat, že správní rozhodnutí v jeho věci není správné, že poškozuje jeho práva nebo zájem.

Těmito prostředky jsou opravné prostředky řádné odvolání, rozklad, odpor, či prostředky mimořádné obnova řízení a přezkumné řízení, které je spíše prostředkem dozoru.

Mezi opravné prostředky můžeme také zařadit soudní přezkum správních rozhodnutí, i když není součástí správního řízení.

Opravnými prostředky může dojít k napadení jak dosud nepravomocného, tak také pravomocného rozhodnutí. Podle toho, zda již správní rozhodnutí nabylo právní moci.

Jelikož se největší část mé práce týká části správního řízení a opravných prostředků, je v následující kapitole uvedeno několik základních informací týkajících se správního řízení. Další kapitolu věnuji posouzení možnosti účastníka správního řízení v případě pochybení správního orgánu při vydání pravomocného rozhodnutí ve věci čístopisů technických průkazů z dovozu a následně zahájení obnovy řízení a vydání nového rozhodnutí z moci úřední.

1 Základní pojmy

1.1 Veřejná správa

Veřejná správa je základním pojmem správního práva. Můžeme jí obecně vymezit jako správu veřejných záležitostí vykonávanou subjekty veřejné správy nebo prostřednictvím jejich orgánů.

Prostřednictvím veřejné správy se zabezpečují úkoly, kdy veřejná správa vytváří předpoklady pro jejich realizaci a současně je také uskutečňuje.

Podle jednotlivých autorů lze veřejnou správu chápat v materiálním (funkčním) smyslu nebo v organizačním (formálním) smyslu. „Při materiálním pojetí je určující obsah veřejné správy a její jednotlivé úkoly. Pro organizační vymezení veřejné správy je naopak rozhodující vykonavatel správních činností.“¹

„Veřejná správa jako správa veřejných záležitostí ve státě se pak člení na stání správu a samosprávu (územní samosprávu a zájmovou samosprávu) vykonanou zejména příslušnými správními orgány, které mají postavení orgánů veřejné správy.“²

1.2 Správní právo

Stručně řečeno, správní právo je ta část právního řádu, která upravuje veřejnou správu. „Představuje soubor právních norem vztahujících se na veřejnou správu, pokud jde o její organizaci a činnost, včetně vztahů vznikajících při jejím výkonu mezi nositeli veřejné správy na jedné straně a fyzickými nebo právníckými osobami na straně druhé.“³

Vzhledem k tomu, že správní právo je obsaženo ve velkém množství speciálních právních předpisů, musí nutně mít vnitřní systémové členění. Při základním členění dělíme správní právo na část obecnou a část zvláštní.

Část obecná (obecné správní právo) obsahuje vše obecné a společné pro daný právní obor, tj. základní pojmy a právní instituty a obecnou úpravu procesních postupů.

¹ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Správní právo procesní*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2008, s. 19.

² SVOBODA, I. *Základy správního práva veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Key publishing, 2008, s. 11.

³ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 16.

„Zahrnuje prameny správního práva, správní akty, veřejnoprávní smlouvy a další formy správní činnosti veřejné správy, organizaci veřejné správy, odpovědnost veřejné správy, institut veřejné služby, správní právo trestní, právní záruky a kontrolu veřejné správy.

Část zvláštní označovaná také jako hmotné právo správní zahrnuje hmotněprávní, ale i procesní úpravu podle jednotlivých správních odvětví. Patří sem např. správa na úseku stavebního práva, vodního hospodářství, vnitřní správa, puncovníctví, správa kultury, správa dopravy, technická normalizace, školství, zdravotnictví, živnostenské právo a další odvětví správy.“⁴

Dalším způsobem členění správního práva je dělení na právo hmotné a na právo procesní.

Za právo hmotné se zpravidla označují normy, které obsahově upravují činnost správních orgánů, resp. které stanoví požadavky na plnění úkolů veřejné správy.

„Správní právo procesní jako subsystem správního práva má všechny obecné znaky charakteristické pro správní právo jako celek.“⁵

„Za správní právo procesní v širším významu se pokládají takové normy správního práva, které upravují organizaci a působnost správních úřadů a orgánů, jakož i řízení před nimi.“⁶

„Předmětem správního práva procesního upraveného správním řádem jsou procesní vztahy, které vznikají a realizují se v souvislosti s aplikací hmotného správního práva ve formě správního řízení i ve formě jiných procedurálních postupů, a další procesní vztahy, vznikající při přípravě a vydání správních aktů smíšené povahy a při uzavírání veřejnoprávních smluv.“⁷

⁴ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 23.

⁵ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 24.

⁶ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo, Obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 111.

⁷ SKULOVA, S., PRŮCHA, P., KADEČKA, S. *Správní právo procesní*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 20.

1.3 Správní řízení

Přijetím současného správního řádu v roce 2004 byla završena dlouholetá práce na rekodifikaci správního řízení. „Reforma českého správní řízení byla připravována již od roku 1998 v návaznosti na programové prohlášení vlády ze srpna téhož roku, v němž se vláda zavázala připravit celkovou reformu správního řízení a v návaznosti na ni i reformu správního soudnictví tak, aby bylo obecně dostupné a aby přezkoumávalo i akty samosprávních celků.“⁸

„Cílem reformy bylo vytvořit nový správní řád, který by se stal obecným procesním předpisem pro celou veřejnou správu. Tímto předpisem se stal zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.“⁹ „Zákon byl definitivně schválen a krátce poté dne 24. září 2004 vyhlášen ve Sbírce zákonů.“¹⁰ Zákon nabyl účinnosti dne 1.1.2006.

Správní řízení je pravděpodobně nejčastěji uplatňovaným procesním postupem dle správního řádu. Správní řízení je jedním ze základních institutů správního práva a je procesem aplikace hmotného správního práva.

Správní řízení je upraveno v části druhé a třetí správního řádu. Tyto dvě části správního řádu mají dohromady 151 paragrafů (§ 2 až § 153), tvoří jeho podstatnou část a jsou jeho těžištěm. Právní úprava správního řízení stanoví mimo jiné obsah a meze výkonu veřejné moci ze strany správních orgánů při rozhodování o konkrétních právech a povinnostech dotčených osob, ale také o právech a povinnostech jednotlivých osob v průběhu správního řízení (tedy oprávněních a povinnostech procesní povahy).¹¹

Pravidla pro určení rozsahu své působnosti stanoví správní řád v úvodních ustanoveních. Rozsah působnosti správního řádu je vymezen pozitivně a negativně. Pozitivní vymezení nám říká, kdy se podle správního řádu postupuje. Správní řád upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávních celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy. Tyto orgány označuje zákon legislativní zkratkou „správní orgán“. „Správní orgán

⁸ HRABÁK, J., NAHODIL, T. *Nový správní řád a zákon související s odkazy, výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. 2. akt. a dopl. vyd. Praha: Aspi Publishing, 2006, s. 11.

⁹ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Správní právo procesní*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2008, s. 29.

¹⁰ HRABÁK, J., NAHODIL, T. *Nový správní řád a zákon související s odkazy, výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. 2. akt. a dopl. vyd. Praha: Aspi Publishing, 2006, s. 11.

¹¹KADEČKA, S. a kol. *Správní řád*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006, s. 80.

je jedním ze subjektů správního řízení, tedy nositelů procesních práv a povinností, kteří mají vliv na průběh správního řízení.¹²

Výkon veřejné správy zahrnuje nejen tzv. správní řízení včetně vydávání individuálních správních aktů, ale i další formy správní činnosti, jako je vydávání osvědčení, posudků, stanovisek a vyjádření a další činnosti, které jsou výkonem veřejné moci.

Správní řád upravuje i veřejnoprávní smlouvy a vydávání závazného opatření obecné povahy a vztahuje se i na další tzv. nepojmenované úkony. Jedná se tedy o pozitivní vymezení věcné působnosti správního řádu.

Věcnou působnost správního řádu upravuje ustanovení § 177 odst. 1 správního řádu, podle něhož se při výkonu veřejné správy vždy použijí základní zásady činnosti správních orgánů, a to i v případě, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám z obsahového hlediska neobsahuje.

Negativní vymezení rozsahu působnosti správního řádu znamená určení vztahů (postupů a činností), na které se správní řád nevztahuje. Správní řád nelze použít při vydávání normativních správních aktů (nařízení, vyhlášky), nevztahuje se na bezprostřední zásahy, na vztahy nadřízenosti a podřízenosti, na soukromoprávní vztahy, tj. občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány, a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.¹³

Podle části druhé správního řádu může být rovněž řízením exekucním a jako takové nekončí vydáním rozhodnutí, ale v ideálním případě donucením ke splnění povinnosti, resp. náhradním splněním povinnosti, která nebyla splněna dobrovolně. Rozhodnutí se nevydává též tehdy, pokud dochází k tzv. fikci rozhodnutí.

Každé správní řízení nemusí být ve skutečnosti zakončeno rozhodnutím ve věci, ale skončit může např. zastavením řízení, uzavřením smíru, uzavřením veřejnoprávních smluv.

¹² HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 6. roz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 323.

¹³ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012.

Správní řízení je možné zahájit na žádost účastníka nebo z moci úřední. Stanovení přesného dne zahájení řízení je velmi významné, neboť od tohoto okamžiku přísluší účastníkům všechny procesní práva a povinnosti a správnímu orgánu počíná běžet lhůta stanovená zákonem pro vydání správního rozhodnutí.

Řízení v I. stupni na základě žádosti (§ 44 správního řádu) je zahájeno dnem, kdy žádost nebo popřípadě návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému orgánu. Jestliže podává žádost více účastníků je pro zahájení řízení rozhodnám kdy tak učinil poslední z nich. Správní orgán o zahájení řízení ostatní žadatelé vyrozumí.

Žádost musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu a hlavně z ní musí být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá. Posuzuje se tedy podle svého skutečného obsahu, a nikoli označení. Dále je žadatel povinen označit další známé účastníky. Při potížích s formulací nebo doplnění žádosti je správní orgán povinen poskytnout žadateli pomoc nebo poučení, aby případné nedostatky mohly být odstraněny. Protože je žádost nutno považovat za druh podání ve smyslu § 37 správního řádu, je možné ji učinit písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem.

Řízení v I. stupni z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení hlavnímu účastníkovi (podle § 27 odst. 1 správního řádu), a to buď doručením tohoto oznámení v písemné podobě, nebo jeho ústním vyhlášením, pokud byl účastník řízení přítomen před správním orgánem. Není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi.

Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Jestliže je v řízení z moci úřední více účastníků uvedených v § 27 odst. 1 správního řádu, má pro zahájení řízení význam oznámení o zahájení řízení prvním z nich. Těm, kterým se nepodařilo zahájení řízení oznámit, ustanoví správní orgán opatrovníka; usnesení o ustanovení opatrovníka se doručuje veřejnou vyhláškou.

1.4 Správní orgány a jejich příslušnost

Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Může zasahovat do práv dotčených osob jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.

V souladu se základními zásadami správního řízení musí splňovat správní řízení určité požadavky a nároky na něj zákonem kladené. Z tohoto hlediska správní orgán, který rozhoduje nebo se jiným způsobem podílí na výkonu veřejně správy, musí vyhovovat požadavkům příslušnosti věcné, funkční a místní. Pravidla pro určení příslušnosti správního orgánu obsahuje správní řád a právní předpisy upravující zvláštní druhy správního řízení. Uvedená pravidla jsou závazná jak pro správní orgán, tak pro účastníky řízení.

1.4.1 Věcná příslušnost správních orgánů

Správní orgány jsou dle § 10 správního řádu věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona.¹⁴ Věcná příslušnost tedy vyjadřuje vztah určitého správního orgánu k předmětu daného řízení. Určuje tedy jakýsi druh správního orgánu, který vede správní řízení v konkrétním případě na konkrétním stupni řízení. Věcnou příslušnost správního orgánu určují především zvláštní zákony na jednotlivých úsecích veřejné správy (správa kultury, správa školství, vnitřní správa atd.). „Správní řád zakládá sám v určitých případech věcnou příslušnost. Jedná se například o stanovení příslušnosti k řešení sporů o věcnou příslušnost (§ 133 správního řádu), k řešení sporů z veřejnoprávních smluv (§ 169 správního řádu) nebo např. stanovení příslušnosti správních orgánů k provedení exekuce (§ 106 a § 107 správního řádu).“¹⁵ Na základě zákona by mohla být věcná příslušnost stanovena např. ve veřejnoprávní smlouvě. Věcně příslušný správní orgán je povinen provést řízení a nesmí věc postoupit k projednání a rozhodnutí správnímu orgánu

¹⁴ § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

¹⁵ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 52.

jiné kategorie nebo orgánu vyššího stupně. Pokud by v konkrétní věci bylo provedeno správní řízení a rozhodnuto věcně nepříslušným správním orgánem, byly by obecně založeny podmínky pro zrušení takového rozhodnutí a pro opětovné projednání věci a vydání nového rozhodnutí.

K prvoinstančnímu rozhodování orgánem vyššího stupně místo orgánu nižšího stupně může dojít, jsou-li v konkrétním případě splněny zákonem stanovené podmínky. Jedná se např. o ustanovení dle § 80 správního řádu - ochrana před nečinností.

Pokud by došlo mezi správními orgány ke sporům o věcnou příslušnost, bylo by třeba postupovat podle § 133 správního řádu.

1.4.2 Funkční příslušnost správních orgánů

Pokud existuje v rámci vnitřně strukturovaných správních úřadů nebo právnických osob více správních orgánů, je třeba určit, který z těchto orgánů bude ve věci rozhodovat. Jedná se o zvláštní případ určení věcné příslušnosti, která se označuje jako příslušnost funkční.

„Funkční příslušnost určuje, kterým z orgánů vnitřní organizační struktury věcně příslušného správního orgánu je příslušný provést správní řízení. V současné době určení funkční příslušnosti přichází v úvahu na úrovni obce nebo kraje, popř. u profesních komor nebo ústředních správních orgánů. V obcích může provádět správní řízení zásadně obecní úřad, dále rada obce (při ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti obce), komise (v případech, kdy jim starosta po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřil zákon přenesené působnosti v některých věcech, včetně rozhodování ve správním řízení) a zvláštní orgány (pokud stanoví zvláštní zákon). V krajích může provádět správní řízení krajský úřad, v situacích vyplývajících ze zvláštních zákonů, zvláštní orgány.“¹⁶

¹⁶ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 58.

1.4.3 Místní příslušnost správních orgánů

Vedle věcné působnosti (§ 10 správního řádu) musí správní orgány respektovat rovněž vymezení místní příslušnosti. Tato příslušnost určuje, který z věcně příslušných správních orgánů má z hlediska své územní působnosti vést správní řízení, a je stanovena pomocí několika kritérií v § 11 správního řádu.

Porušení kritéria místní příslušnosti správního orgánu je vadou řízení a způsobuje nezákonnost rozhodnutí. Do doby, než bude předmětné rozhodnutí zrušeno, pro ně platí presumpce správnosti včetně právních účinků po celou dobu jeho právní moci.

Prvním kritériem pro určení místní příslušnosti v § 11 správního řádu v písm. a) je místo činnosti účastníka řízení, jde-li o řízení týkající se jeho činnosti. Tato činnost může být jak právní, tak také protiprávní, a místem činnosti účastníka může být tedy např. místo spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu.

V řízení týkající se nemovitosti je místní příslušnost správního orgánu určena v § 11 správního řádu v písm. b) jako místem, kde se nemovitost nachází. To se uplatní např. ve stavebním nebo územním řízení podle stavebního zákona (rozhodnutí o umístění stavby).¹⁷

V § 11 správního řádu v písm. c) se stanoví, že se místem podnikání určuje místní příslušnost ostatních řízení týkajících se podnikatelské činnosti účastníka řízení, tedy v jiných otázkách, než je samotná činnost, kterou vykonává.

V ostatních případech (tedy jiných, než je činnost účastníka řízení, místo jeho podnikání nebo poloha nemovitosti) se místní příslušnost řídí podle § 11 správního řádu písm. d) místem trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě z cizinců místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu. Nemá-li fyzická osoby místo trvalého pobytu na území České republiky, je místní příslušnost určena posledním známým místem jejího pobytu na území České republiky.

¹⁷ § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

U právnických osob je v ostatních případech podle § 11 správního řádu písm. e) rozhodné místo jejich sídla nebo místa sídla jejich organizační složky. U zahraniční právnické osoby je místní příslušnost správního orgánu určena sídlem její organizační složky zřízené v České republice, které se řízení týká.¹⁸

Věcná a místní příslušnost je závazná nejen pro správní orgán, ale i pro účastníka daného řízení. Správní orgán musí dodržovat věcnou a místní příslušnost, a dojde-li mu podání, o němž není příslušný rozhodnout, postoupí věc bezodkladně usnesením příslušnému správnímu orgánu. Zároveň o svém opatření vyrozumí neformálně podatele ve smyslu ustanovení § 12 správního řádu. Z důvodu vyloučení zbytečných průtahů v řízení, může správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, toto dále postoupit jinému správnímu orgánu nebo ho vrátit zpět pouze se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Správní řád obecně určuje, kdo je nadřízeným správním orgánem v ustanovení § 178 správního řádu.

Kompetenční spory o místní příslušnost mezi správními orgány řeší správní řád (§ 11 odst. 2 správního řádu). Pro případ pozitivního sporu (je-li místně příslušných více správních orgánů a nedojde-li mezi nimi k dohodě) se obecně stanoví, že provede řízení ten, kdo jej jako první zahájil.

„V případě negativního sporu (je-li místně příslušných více správních orgánů a každý z nich odmítá provést správní řízení), rozhodne společně nadřízený správní orgán usnesením, kdo řízení povede. Pokud takový orgán není, rozhodne o místní příslušnosti usnesení ústřední správní úřad, do jehož působnosti věc podle kompetenčního zákona náleží.“¹⁹

1.5 Účastníci správního řízení

Pojem účastníka řízení je jedním ze základních pojmů správního řízení. Bez účastníka řízení nemůže správní řízení probíhat. Identifikace účastníků je uvedena v § 18, § 27 a v § 68 správního řádu. Správní řád vychází ze zásady rovnosti všech

¹⁸ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 55.

¹⁹ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Správní právo procesní*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2008, s. 66.

účastníků, ale v některých konkrétních procesních situacích respektuje zvláštní postavení osob, jimž jsou správním aktem ukládány povinnosti nebo přiznána práva.

Zákon nově dělí účastníky řízení do dvou skupin:

- na účastníky hlavní, neopominutelní (§ 27 odst. 1 písm. a) a b) správního řádu),
- ostatní osoby (vedlejší účastníci - § 27 odst. 2 správního řádu).

Účastníkem je buď žadatel nebo delikvent. Konkrétně v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. V řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo či povinnost, nebo prohlásit, že právo či povinnost mají anebo nemají.

"Pojem účastníka řízení je třeba chápat v procesním smyslu, nikoliv ve smyslu materiálním. Účastníkem je i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem řízení, a to až do chvíle, kdy se prokáže opak."²⁰ Jsou-li v dané věci pochybnosti o tom, zda určitá osoba je, či není účastníkem řízení, musí správní orgán tuto věc posoudit a vydat o tom usnesení. Usnesení má deklaratorní charakter, což znamená, že osoba je účastníkem nebo má toto postavení od samého počátku, nikoliv až právní mocí uvedeného v usnesení.

Účastník, který nemá procesní způsobilost, musí být v řízení zastoupen (§ 31 správního řádu), a to především zákonným zástupcem nebo opatrovníkem (zastupování obligatorní). "Způsobilý účastník, jeho zákonný zástupce i opatrovník může být také zastoupen zmocněncem (zastupování fakultativní). Zastoupení není dotčeno právo účastenství nezpůsobilého účastníka a zástupce se z důvodu zastupování nestává účastníkem řízení."²¹ Zástupce jedná za zastoupeného jeho jménem a úkony, které zástupce v řízení učinil, jsou považovány za úkony zastoupeného.

Účastníky správního řízení můžou být také zúčastněné osoby (svědek, znalec, tlumočník).

²⁰ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 213.

²¹ VEDRAL, J. *Správní řád, komentář*. 1. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2006.

2 Rozhodnutí ve správním řízení

2.1 Správní rozhodnutí

„Správním rozhodnutím obvykle rozumíme individuální veřejně mocenský, jednostranný akt vydaný vykonavatelem veřejné správy na základě zákona ve správním řízení. Vrcholem každého správního řízení je tzv. meritorní rozhodnutí, k němuž každé správní řízení směřuje.“²²

Původní návrh správního řádu předpokládal pro rozhodnutí podle § 67 správního řádu obecné označení „správní akt“, kterým by se dělil na „rozhodnutí“ (pro meritorní rozhodnutí) a „usnesení“ (pro procesní rozhodnutí). Od obecného pojmu „správní akt“ však bylo upuštěno a pojem rozhodnutí v širším slova smyslu (podle § 67 správního řádu) byl zvolen jako zastřešující označení jak pro „meritorní rozhodnutí“ (rozhodnutí v užším smyslu), tak pro usnesení.

Z tohoto důvodu je třeba si uvědomit, že také pro usnesení platí obecné náležitosti rozhodnutí (v širším smyslu) podle § 67 až § 69 správního řádu. Toto terminologické odlišení však zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nerespektuje důsledně, a tak můžeme v pozitivně právní úpravě nalézt též meritorní správní rozhodnutí označováno jako „usnesení“, stejně jako procesní správní rozhodnutí označovaná jako „rozhodnutí.“²³

Rozlišování rozhodnutí a usnesení má význam z hlediska opravných prostředků. Odvolání proti usnesení obecně nemá odkladný účinek. Usnesení nejsou až na výjimky samostatně přezkoumatelná v přezkumném řízení. Není zde možné uplatnit ani obnovu řízení, protože ta se může vztahovat pouze na rozhodnutí ve věci.

Memoritním rozhodnutím se rozhoduje v konkrétní věci (věcech) vůči konkrétním adresátům (adresátovi). Správní rozhodnutí vyvolává právně závazné

²² SKULOVA, S., PRŮCHA, P., KADEČKA, S. *Správní právo procesní*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 152.

²³ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 310.

důsledky pro fyzické a právnické osoby a představuje stanovení nebo potvrzení konkrétního práva nebo konkrétní povinnosti.

Pozitivní právní úprava dále rozlišuje procesní správní rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení, případně zajišťuje jeho průběh. To se zpravidla nazývá usnesení. Rozhodování o procesních otázkách může mít i formu rozhodnutí.

Rozhodnutím správního orgánu se určité věci zakládají, mění nebo ruší práva či povinnosti jmenovitě určené osoby či osob (konstitutivní akt) nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba či osoby práva nebo povinnosti mají anebo nemají (deklaratorní akt), nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách.

Za konstitutivní jsou považovány akty, které působí pro futuro a ex nunc a které stanoví, že nadále má něco být. Jejich příkladem mohou být rozhodnutí o udělení koncese, schválení, povolení, příkazy, stavební povolení apod. Dále je možno uvést udělení státního občanství, azylu či dlouhodobého pobytu. Konstitutivní rozhodnutí může být vydáno, pokud mají nastat určité právní účinky, které stanoví hmotné právo.²⁴

"Působnost pro praeredito a ex tunc je považována za znak správních aktů deklaratorních, které zjišťují, že něco již bylo a zůstává i nadále právem."²⁵ Příkladem těchto aktů jsou zejména různá vysvědčení, průkazy, osvědčení apod. Mezi deklaratorní rozhodnutí lze také uvést např. deklarování účastenství (usnesení podle § 28 odst. 1 správního řádu), prohlášení nicotnosti (podle § 77 odst. 1 správního řádu).

Dle § 69 odst. 1 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení stanovené zákonem např. příkaz nebo usnesení. Rozhodující pro určení, zda se v konkrétním případě jedná o rozhodnutí, není způsob označení správního aktu, ale jeho obsah a fakt, zda splňuje znaky materiální definice správního rozhodnutí stanovené v § 67 odst. 1 správního řádu.

Rozhodnutí se vyhotovuje písemně nebo se pouze ústně vyhlásí a učiní se o něm do spisu záznam. Ústní vyhlášení je způsobem vydání rozhodnutí. Forma a obsah rozhodnutí jsou pevně stanoveny zákonem.

²⁴ ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005.

²⁵ VEDRAL, J. *Správní řád, komentář*. 1. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2006, s. 211.

Správní řád používá pro některé individuální správní akty jiná označení než rozhodnutí, např. příkaz, exekuční příkaz, exekuční výzva.

2.2 Usnesení

V případech stanovených zákonem rozhoduje správní orgán usnesením. Usnesení je tedy druh rozhodnutí. Rozhodnutím se rozhoduje ve věci a o procesních otázkách. „Usnesením se rozhoduje o zajištění důkazu nebo o povinnosti předložit listinu či věc, která je předmětem dokazování.“²⁶

Usnesení lze vydat bez předchozího řízení, jestliže obdobné usnesení bylo tímž správním orgánem podle ustálené rozhodovací praxe vydáno v téže nebo jiné věci za obdobných skutkových okolností. Účinky takového usnesení nastávají jeho vydáním. Usnesení, která se týkají příslušnosti správních orgánů, se oznamují též všem správním orgánům, kterých se dotýkají.

2.3 Náležitosti správního rozhodnutí

Rozhodnutí správního orgánu se vyhotovuje zpravidla v písemné formě. V některých případech stanovených zákonem, se však rozhodnutí v písemné formě nevyhotovuje. Může se jednat např. o postup podle § 151 správního řádu, kdy se vydává doklad stvrzující přiznání určitého práva - vklad práva do katastru nemovitosti.

Ustanovení § 68 a § 69 správního řádu blíže specifikují náležitosti rozhodnutí. Jejich neuvedení by mohlo způsobovat nepřezkoumatelnost, a tím i nezákonnost rozhodnutí. Podle § 68 odst. 1 správního řádu se rozhodnutí správního orgánu člení na tři základní části:

- výrokovou část
- odůvodnění
- poučení účastníků

²⁶ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012, s. 49.

2.3.1 Výroková část

Výroková část je v podstatě nejdůležitější částí rozhodnutí. Obsahuje řešení otázky, která je předmětem řízení, a může obsahovat jeden nebo více výroků, popř. vedlejší ustanovení (jako jsou například podmínky stanovené v rozhodnutí), právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu. "V případě, že je rozhodnutím vyloučen odkladný účinek odvolání podle § 85 odst. 2 uvádí se výrok o tomto vyloučení odkladného účinku. Je-li stanovena lhůta ke splnění konkrétní povinnosti (která má vliv na vykonatelnost tohoto rozhodnutí podle § 74 správního řádu), uvádí se v souladu s § 68 odst. 2 rovněž ve výroku."²⁷

2.3.2 Odůvodnění

Z hlediska přesvědčivosti rozhodnutí má zásadní význam odůvodnění, které obsahuje důvody výroků (argumenty, na kterých je rozhodnutí postaveno), podklady pro jeho vydání a další náležitosti podle § 68 odst. 3 správního řádu. Jejich neuvedení by mohlo způsobovat nepřezkoumatelnost, a tím i nezákonnost rozhodnutí.

K odůvodnění rozhodnutí je navíc možné doplnit, že je obecně vyžadováno, aby bylo rozhodnutí dostatečně jasné, určité a srozumitelné. Pokud by tomu tak nebylo, mohlo by být podle § 76 odst. 1 správního řádu takové rozhodnutí zrušeno pro nepřezkoumatelnost spočívající v jeho nesrozumitelnosti, nedostatku důvodů rozhodnutí nebo proto, že je skutkový stav v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění.

Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán I. stupně všem účastníkům (podle § 27 odst. 1, 2 i 3 správního řádu) vyhoví, a to v plném rozsahu.

²⁷ VEDRAL, J. *Správní řád, komentář*. 1. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2006, s. 125.

2.3.3 Poučení účastníků

Vedle výroku a odůvodnění je další nedílnou součástí rozhodnutí poučení účastníků.

Údaje uvedené v § 68 odst. 5 je třeba uvádět povinně. Jedná se o to, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.

Pokud by bylo poučení nesprávné nebo neúplné (popř. chybějící), uplatnily by se zvláštní lhůty pro podání odvolání (rozkladu). Podle § 83 odst. 2 správního řádu je v těchto případech možné podat odvolání v subjektivní lhůtě 15 dnů od oznámení opravného usnesení (je-li podle § 70 správního řádu vydáno), nejpozději však v objektivní lhůtě 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.²⁸

Rozhodnutí správního orgánu dále obsahuje formální náležitosti jako je označení správního orgánu, datum vyhotovení, označení, že se jde o rozhodnutí, jméno a příjmení i funkce oprávněné úřední osoby, podpis, úřední razítko.

2.4 Vady správních rozhodnutí

Pokud správní akt nemá všechny nezbytné náležitosti, je vadný. "Z věcného hlediska mohou být správní akty vadné z různých důvodů. Typické vady správních aktů mohou spočívat v nedostatku kompetence anebo v obsahu aktu. Dále může jít o vady postupu při vydávání, nebo nedostatky či nepřesnosti v písemném vyhotovení aktu. Tyto vady se mohou prostupovat nebo i různě podmiňovat."²⁹

Ve smyslu soudní judikatury je rozhodnutí, které nemá základní náležitosti, nepřezkoumatelné a soud je zruší. Jedná se o vadu řízení, ke které soud přihlíží z úřední povinnosti. Může se jednat o rozhodnutí nezákonné nebo rozhodnutí věcně nesprávné nebo o rozhodnutí pouze formálně vadné. Při posuzování předmětných vad je třeba vycházet především z jejich závažnosti.

²⁸ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012.

²⁹ SEDLAČEK, V. *Obecné správní právo*. 3. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2013, s. 67.

"Pro všechna správní rozhodnutí včetně vadných platí tzv. presumpce správnosti. Presumpce správnosti se neuplatní u správního rozhodnutí nulitních (nicotných), neboť obsahují takové závažné vady, které způsobují jejich neexistenci od samého počátku.³⁰

2.4.1 Zřejmé nesprávnosti rozhodnutí

Ustanovení § 70 správního řádu reaguje na ty případy, kdy rozhodnutí obsahuje určité drobné nedostatky, zřejmé nesprávnosti, jako jsou např. překlepy apod. Nesmí se však jednat o nedostatky zásadnějšího rázu (věcné nebo právní vady).

Opravu rozhodnutí provede správní orgán, který rozhodnutí vydal, na žádost účastníka řízení nebo z moci úřední (§ 70 správního řádu) usnesením. Tato oprava může být provedena i poté, co rozhodnutí nabylo právní moci. Opravu nelze provést, jestliže by se jí měnil smysl nebo obsah rozhodnutí.

2.4.2 Nicotnost rozhodnutí

Ve smyslu správního řádu "nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal."³¹ Nicotné je také rozhodnutí, které trpí vadami, které jej činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným nebo trpí jinými vadami, pro které je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů prohlašuje pouze soud ve smyslu ustanovení § 76 odst. 2 soudní řád správní.

³⁰ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 189.

³¹ § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

2.4.3 Nezákonná rozhodnutí

Nezákonná rozhodnutí jsou taková, která jsou v rozporu s právními předpisy. Nezákonné může být nejen samotné rozhodnutí, ale také procesní postup, který jeho vydání předcházelo. Nezákonné rozhodnutí je důvodem pro jeho změnu či zrušení. K tomu může dojít jak v rámci odvolání, tak v rámci mimořádných opravných prostředků. Zákonností posuzovaných rozhodnutí se správní orgány zabývají vždy z úřední povinnosti.

2.4.4 Věcně nesprávná rozhodnutí

„V souladu s právními předpisy je i správní rozhodnutí věcně nesprávné. Jde např. o necitlivost, přísnost, apod. Nápravy takto vadného nepravomocného rozhodnutí se lze domáhat prostřednictvím odvolání. Věcná nesprávnost rozhodnutí je důvodem pro jeho změnu či zrušení.“³²

2.5 Lhůty pro vydání správního rozhodnutí

Vzhledem k zásadě rychlosti a hospodárnosti řízení musí být rozhodnutí vydáno ve lhůtách stanovené správním předpisem, resp. zvláštními právními předpisy, nebo ve lhůtě přiměřené. „Zákon stanoví lhůty pro vydání rozhodnutí, které lze překročit jen za taxativně stanovených podmínek (§ 71 správního řádu). Přitom je třeba si uvědomit, že se lhůty pro vydání rozhodnutí podle § 71 správního řádu vztahují nejen na prvostupňová správní řízení, ale na všechna rozhodnutí podle správního řádu, není-li uvedena odchylná úprava.“³³

Z hlediska lhůt pro vydání rozhodnutí má nejvyšší význam ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu. „Pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení.“³⁴

³² SEDLAČEK, V. *Obecné správní právo*. 3. akt. vyd. Praha: Kluwer, 2013, s. 121.

³³ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 347.

³⁴ § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

Lhůta pro vydání rozhodnutí neběží podle ustanovení § 71 odst. 4 správního řádu po dobu, kdy si správní orgán opatřuje v souladu s § 6 odst. 2 správního řádu údaje z úřední evidence, kterou sám vede (pokud si např. Ministerstvo vnitra jako orgán vedoucí správní řízení opatřuje údaje z informačního systému evidence obyvatel). Lhůty také neběží podle § 65 odst. 2 správního řádu a také v případě sporů o věcnou příslušnost podle § 133 odst. 6 správního řádu, nebo při řešení sporu podle § 136 odst. 6 správního řádu.³⁵

„Lhůty jsou v obecné úpravě nastaveny tak, aby pro různá správní řízení počítaly s průměrnou náročností jejich fází: zahájení, opatřování podkladů, dokazování, případné ústní jednání, hodnocení důkazů, možnost účastníka vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, písemné vyhotovení rozhodnutí a jeho vydání. Tento časový sled činností se vyskytuje s různými obměnami u všech rozhodnutí, které správní orgán činí, včetně rozhodnutí procesních (při vedení řízení), a tudíž i ve všech stádiích správního řízení.“³⁶

Právní úprava lhůt, ve kterých je správní orgán povinen rozhodnout nebo učinit jiný úkon, je základním prostředkem ochrany před nezákonnou nečinností veřejné správy. Není-li tedy rozhodnutí vydáno v zákonné lhůtě, lze se domáhat ochrany před nečinností podle § 80 správního řádu.

2.6 Vydání správního rozhodnutí

Vydáním rozhodnutí je založena platnost a od tohoto okamžiku není správní orgán oprávněn rozhodnutí měnit, jen na základě zákona. Zákon stanoví taxativně čtyři možné způsoby vydání správního rozhodnutí (§ 71 odst. 2 správního řádu).

V prvním případě se jedná o předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení dle § 19 správního řádu. Jde o situaci, kdy rozhodnutí doručuje buď sám správní orgán, který rozhodnutí vydal, nebo se písemnost doručuje prostřednictvím provozovatele poštovních služeb do vlastních rukou. Den vydání rozhodnutí bude pak doložitelný z poštovních doručenek.

³⁵ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 351.

³⁶ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 399.

Jestliže se účastník řízení vzdá nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, je dnem vydání rozhodnutí ústní vyhlášení, které má účinky oznámení (§ 72 odst. 1 správního řádu).

Je-li doručováno veřejnou vyhláškou, je dnem vydání rozhodnutí jeho vyvěšení na úřední desce (§ 25 správního řádu).

Poslední způsob se týká usnesení, které se poznamenává pouze do spisu. V těchto případech je den poznamenání do spisu dnem vydání rozhodnutí (§ 71 odst. 2 písm. d) správního řádu).³⁷

2.7 Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

„Právní moc vyjadřuje určitou konečností vydaného rozhodnutí. Pravomocné rozhodnutí je závazné. „Rozhodnutí je konečné v tom smyslu, že je již nelze napadnout řádným opravným prostředkem (formální stránka právní moci) a je závazné a nezměnitelné (materiální stránka).“³⁸ Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze dále odvolat.

Jakmile uplyne poslední den odvolací lhůty, nelze se proti rozhodnutí už další den odvolat. Rozhodnutí je tím v právní moci, nikoliv až dnem následujícím. Právní moc nevzniká jejím vyznačením, ale okamžikem kdy se nelze proti rozhodnutí, které bylo řádně oznámeno, odvolat. Například v případě vzdání se odvolání nelze toto vzít zpět a proti takovému rozhodnutí se už nelze odvolat. Správní řád může stanovit jinak.

"Rozhodnutí odvolacího správního orgánu je v právní moci, jestliže bylo oznámeno všem odvolatelům a účastníkům. Jestliže je v řízení více účastníků a všichni se vzdali práva na odvolání, rozhodnutí nabývá právní moci až následujícího dne po dni,

³⁷ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Správní právo procesní*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2008.

³⁸ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 401.

kdy se práva na odvolání vzdal poslední z účastníků.³⁹ Takto § 91 odst. 4 správního řádu stanoví jinak, než je tomu v § 73 správního řádu.

Obdobně je tomu u nabytí právní moci rozhodnutí, když bylo odvolání vzato zpět více odvolateli podle § 91 odst. 3 správního řádu, tj. dnem zpětvzetí posledním z nich.

„Vyznačení právní moci na rozhodnutí je úkon, který nezakládá vznik práva nebo povinnosti, ale je to úřední osvědčení o tom, že nastalo nabytí právní moci. Jestliže správní orgán vyznačí nabytí právní moci na rozhodnutí, proti němuž se odvolal účastník řízení poslední den lhůty u nadřízeného orgánu, je třeba provést opravu nabytí právní moci, protože účastník podle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu dodržel lhůtu pro odvolání.“⁴⁰

„Rozhodnutí je vykonatelné nabytím právní moci nebo pozdějším dnem, který je v jeho výrokové části uveden a předběžně vykonatelné, pokud odvolání nemá odkladný účinek.“⁴¹

„Rozhodnutí ukládající povinnost k plnění je vykonatelné, je-li v právní moci a jestliže uplynula lhůta ke splnění povinnosti. Rozhodnutí ukládající povinnost k plnění je předběžně vykonatelné, pokud odvolání nemá odkladný účinek, a byla-li stanovena lhůta ke splnění povinnosti jejím uplynutím.“⁴²

„Usnesení se oznamuje podle § 72, nestanoví-li zákon, že se pouze poznamená do spisu. Usnesení, které se oznamuje podle § 72, nabývá právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat odvolání. O usnesení, které se pouze poznamená do spisu, se účastníci vhodným způsobem vyrozumí; takové usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu. Usnesení, které se pouze poznamená do spisu, může správní orgán v průběhu řízení změnit novým usnesením; nové usnesení se pouze poznamená do spisu.“⁴³ „Proti usnesení, které se pouze poznamená do spisu, a proti usnesení, o němž to stanoví zákon, se nelze odvolat.“⁴⁴

³⁹ HORZINKOVÁ, E., FIALA, Z. *Správní právo hmotné*. Praha: Leges, 2012, s. 123.

⁴⁰ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012, s. 164.

⁴¹ § 74 odst. 1. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁴² § 74 odst. 2. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁴³ § 76 odst. 3. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁴⁴ § 76 odst. 5. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

3 Opravné řízení

Opravné řízení je relativně samostatnou součástí správního řízení a spočívá v přezkoumání správních rozhodnutí vydaných v řízení nalézacím z hlediska jejich zákonnosti, důvodnosti a správnosti postupu, které předcházelo. Účelem je náprava konkrétních správních rozhodnutí v zájmu účastníka řízení. Opravné řízení může probíhat z podnětu účastníka řízení (odvolání, rozklad, obnova řízení, přezkum rozhodnutí soudem) nebo z úřední povinnosti (obnova řízení, přezkumné řízení).

3.1 Opravné systémy

„Opravné prostředky jsou založeny na obecných principech, kdy je rozhodující rozsah přezkumné činnosti správního orgánu nebo soudu (zda je oprávněn přezkoumávat skutkovou i právní stránku věci) a rozsah práv a povinností účastníka řízení (zda je oprávněn navrhopat nové skutečnosti a důkazy, jaké jsou stanoveny podmínky přípustnosti apod.). Z tohoto hlediska rozlišuje právní teorie princip kasační, apelační a revizní. Zpravidla se nevyskytují v čisté formě, jak je teorie definuje, ale s prvky vyskytujícími se i u systémů ostatních. V rámci jednotlivých opravných prostředků pak dochází ke kombinaci a určité modifikaci těchto principů.“⁴⁵

3.1.1 Apelační princip

Apelační princip (odvolání) umožňuje přezkoumání rozhodnutí po stránce skutkové i po stránce právní. Účastník řízení se může domáhat přezkoumání rozhodnutí z důvodů skutkových i z důvodů právních vad. Odvolací správní orgán věc znovu projedná a rozhodne na základě skutkového stavu tak, že může napadené rozhodnutí změnit, zrušit nebo potvrdit.

"V rámci tohoto systému můžeme ještě rozlišovat systém úplné apelace a systém neúplné apelace. Při využití systému úplné apelace může účastník řízení navrhopat nové

⁴⁵ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 224.

skutečnosti a důkazy. Při systému neúplném apelace nemá účastník právo uvádět nové skutečnosti a důkazy. Správní orgán druhého stupně je oprávněn projednat a rozhodnout věc na základě skutkového stavu, který zjistí. Tento princip se modifikovaný uplatňuje u odvolání a přezkoumání rozhodnutí v rámci správního soudnictví.⁴⁶

3.1.2 Kasační princip

Kasační princip umožňuje přezkum napadeného rozhodnutí pouze po stránce právní, nikoliv po stránce skutkové. Nové skutečnosti nebo důkazy nemůže účastník uplatnit. Správní orgán vyššího stupně přezkoumává, zda v řízení nedošlo k porušení hmotného nebo procesního práva. "Skutkovým základem pro rozhodnutí správního orgánu se mohou stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před správním orgánem, který vydal napadené rozhodnutí. Správní orgán rozhoduje tak, že rozhodnutí potvrdí nebo zruší. Nemůže však sám o věci rozhodnout. Tento princip se modifikovaný uplatňuje v přezkumném řízení."⁴⁷

3.1.3 Revizní princip

Revizní princip umožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí jen po stránce právní. Správní orgán může napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc nižší instanci k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí nebo vydá sám nové rozhodnutí. "Správní orgán vyššího stupně tak postupuje pouze za předpokladu, že správní orgán nižšího stupně správně zjistil skutkový stav, ale nesprávně ho posoudil po právní stránce. Správní orgán vyššího stupně pak vychází ze skutkového stavu zjištěného správním orgánem nižšího stupně. Částečně se revizní postup uplatňuje u odvolání."⁴⁸

3.2 Opravný prostředek

Opravný prostředek je úkonem účastníka řízení, který směřuje proti konkrétnímu rozhodnutí, které je dle názoru odvolávajícího se účastníka řízení nesprávné. Pomocí opravných prostředků se může účastník řízení domáhat nápravy správního

⁴⁶ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 224.

⁴⁷ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 225.

⁴⁸ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 225.

rozhodnutí. Opravné řízení může probíhat z podnětu účastníka řízení (odvolání, rozklad, obnova řízení, přezkumné rozhodnutí soudem) nebo z úřední povinnosti (obnova řízení, přezkumné řízení).

3.3 Dělení opravných prostředků

Opravné prostředky dělíme na:

- řádné (odvolání, rozklad, odpor)
- mimořádné (obnova řízení, přezkumné řízení)

Řádné opravné prostředky se používají v případě, kdy rozhodnutí nenabýlo právní moci. "Za řádný opravný prostředek lze však považovat také námitky proti opatření uložených podle zvláštních zákonů, zejména v souvislosti s výkonem správního dozoru. Oproti tomu námitky ve správní exekuci mají zcela specifickou povahu."⁴⁹

Mimořádné opravné prostředky lze použít v zásadě proti správním rozhodnutím již pravomocným. Jde tedy o rozhodnutí, na které nelze uplatnit řádné opravné prostředky. Při použití mimořádného opravného prostředku není podstatné, zda proti němu byl uplatněn anebo nebyl uplatněn odpovídající řádný opravný prostředek.⁵⁰

Hlavní rozdíl mezi řádnými a mimořádnými opravnými prostředky je tedy možnost napadnout dosud nepravomocné, nebo naopak pravomocné rozhodnutí.

"Správní řád nepoužívá výraz řádný nebo mimořádný opravný prostředek. Tento pojem je např. obsažen podle hlavy II. oddíl druhý (§ 8 odst. 2 zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů)."⁵¹ Správní řád umožňuje uplatnění opravných prostředků nad rámec ústavních kautel, kde se jedná o právo „zákonné“ či „jednoduché.“

⁴⁹ VEDRAL, J. *Správní řád, komentář*. 1. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2006, s. 225.

⁵⁰ KADEČKA, S. a kol. *Správní řád*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006.

⁵¹ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 223.

4 Opravné prostředky proti nepravomocnému rozhodnutí

"Opravnými prostředky ve správním řízení se rozumí souhrn procesních institutů, vytvářejících právní režim tzv. přezkoumatelnosti správních rozhodnutí. Právní úpravou přezkoumání správního rozhodnutí se sleduje zjednáání nápravy vydaných rozhodnutí pro případ, že jsou stížena takovými vadami, pro které je nutné správní rozhodnutí změnit nebo zrušit."⁵²

Opravné řízení je relativně samostatnou součástí správního řízení a spočívá v přezkoumání správních rozhodnutí vydaných v řízení nalézacím z hlediska jejich zákonnosti, důvodnosti a správnosti postupu, které předcházelo.

Opravné řízení může probíhat z podnětu účastníka řízení (odvolání, rozklad, obnova řízení, přezkum rozhodnutí soudem) nebo z úřední povinnosti (obnova řízení, přezkumné řízení).

4.1 Odvolání

4.1.1 Charakteristika odvolání

Podáním odvolání je ve správním řízení zahájeno odvolací řízení. Jedná se o zásadu dvojinstančnosti správního řízení, neboť odvolání jako řádný opravný prostředek, může být zásadně podáno proti každému prvoinstančnímu rozhodnutí. Rozhodnutí, proti němuž lze podat odvolání, je chápáno v nejširším pojetí jako individuální správní akt, tedy úkon správního orgánu v konkrétní věci, kterým je řešení právní poměr u jmenovitě určené osoby. Splňuje-li odvolání zákonné podmínky a zákon takový opravný prostředek připouští, správní orgán je povinen rozhodnutí řádným opravným prostředkem přezkoumat.

⁵² SKULOVA, S., PRŮCHA, P., KADEČKA, S. *Správní právo procesní*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 188.

Rozsah přezkumu rozhodnutí v odvolacím řízení je dán přezkumem:

- soulad rozhodnutí se zákonem,
- správnosti rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání,
- správnosti rozhodnutí, vyžaduje-li to veřejný zájem,
- správnosti řízení, má-li důvodný vliv na zákonnost rozhodnutí.

"Odvolací řízení je ukončeno vydáním rozhodnutí. Rozhodnutí o odvolání vydává odvolací správní orgán, v některých zákonem stanovených případech tak může učinit též správní orgán, které napadené rozhodnutí vydal. Řízení před správním orgánem I. stupně a řízení před odvolacím správním orgánem tvoří jeden celek - odvolací řízení tak tvoří pouze jeho dílčí část."⁵³

4.1.2 Právo podat odvolání

Právo podat odvolání má účastník řízení nebo jeho zástupce. Ve smyslu zákona zástupce (zákonný zástupce, procesní opatrovník, zmocněnec na základě plné moci i společný zmocněnec nebo společný zástupce podle § 35 odst. 4 správního řádu) vystupuje v řízení jménem zastoupeného a z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.⁵⁴

Za stejných podmínek jako účastník řízení má možnost podat odvolání proti rozhodnutí i statutární orgán právnické osoby, i když je toto rozhodnutí předběžně vykonatelné. Podmínkou ovšem je, že se jedná o rozhodnutí, kterým má být omezena způsobilost právnické osoby samostatně jednat před správním orgánem (§ 81 odst. 4 správního řádu).

Právo podat odvolání je tzv. subjektivním právem účastníka řízení (není jeho povinností) a je vyjádřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno zahájení odvolacího řízení. Projevem dispoziční zásady je možnost vzít odvolání zpět anebo právo účastníka vzdát se práva na odvolání. Jakmile se účastník řízení vzdá práva na řádný opravný prostředek, vydané rozhodnutí nabývá právní moc.

⁵³ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012, s. 141.

⁵⁴ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád. Komentář 3. vyd.* Praha: C. H. Beck, 2011.

Vzdání se práva podat odvolání může účastník řízení učinit písemně nebo ústně do protokolu (nebo elektronicky) až poté, co mu bylo rozhodnutí oznámeno. Pokud je ovšem účastníkovi řízení předáno písemné vyhotovení rozhodnutí při ústním jednání, musí se účastník řízení svého práva podat odvolání vzdát bezprostředně potom (§ 81 odst. 2 správního řádu).

Právo podat odvolání nepřísluší účastníkovi, který se po oznámení rozhodnutí tohoto práva písemně nebo ústně do protokolu vzdal. Jakmile odvolatel vezme podané odvolání zpět, nemůže je podat znovu.⁵⁵

Odvolání, které podá osoba, která není účastníkem řízení, se nenazývá odvolání ale podání.

4.1.3 Obsahové náležitosti odvolání

Zákon stanoví obligatorní obsahové náležitosti odvolání. Především jsou to obecně obsahové náležitosti podání (§ 37 odst. 2 správního řádu) a dále je to odůvodnění podaného odvolání. Podle stávající právní úpravy se uplatňuje revizní princip do určité míry modifikovaný. Orgán, který přezkoumává správní rozhodnutí, je vázán rozsahem podaného odvolání. Přezkoumává jen ty výroky nebo vedlejší ustanovení, které byly odvoláním napadeny. Pokud účastník řízení neuvedl, v jakém rozsahu správní rozhodnutí napadá, platí právní domněnka, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí (§ 82 odst. 2 správního řádu). Výjimečně se může stát, že rozhodnutí napadené v celém rozsahu může odvolací správní orgán za podmínek uvedených v § 90 odst. 3 správního řádu změnit v neprospěch odvolatele, a to i v té části, kterou ve skutečnosti odvolatel vůbec napadnout nechtěl.

Účastník řízení tak může podat odvolání proti výroku, jeho části nebo vedlejšímu ustanovení. V odvolání musí být výslovně uvedeno, proti které části směřuje a v čem je spatřována jeho nezákonnost, nesprávnost, porušení právních předpisů, jaké jsou vady řízení a další skutečnosti, které vedly k tomu, že správní orgán porušil zákon. Odvolání, které by se vztahovalo pouze na odůvodnění rozhodnutí,

⁵⁵ ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005.

je nepřipustné a odvolací správní orgán ho zamítne, i kdyby bylo vydané rozhodnutí v rozporu se zákonem.

4.1.4 Lhůta pro podání odvolání

Počítání lhůt záleží, zda bylo rozhodnutí účastníkovi oznámeno, či nikoliv a zda nechybělo poučení, anebo bylo poučení neúplné nebo nesprávné.

"Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Bylo-li odvolání podáno před oznámením rozhodnutí odvolateli, platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty."⁵⁶

„V případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podle § 68 odst. 5 správního řádu lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.“⁵⁷

Poučení by mělo obsahovat informace o tom, zda lze podat proti rozhodnutí odvolání, určení lhůty, ve které se může účastník správního řízení odvolat, od kterého dne se odvolací lhůta počítá a také ke kterému správnímu orgánu se odvolání podává a který o něm rozhoduje.

V praxi se pak může vyskytnout situace, že osoba sice byla účastníkem řízení, ale rozhodnutí jí správním orgánem nebylo oznámeno. Zákon má na mysli vedlejší účastníky (§ 27 odst. 2 správního řádu) nebo účastníky, o kterých to stanoví zvláštní zákon (§ 27 odst. 3 správního řádu). I v těchto situacích správní řád stanoví dvě zákonné lhůty pro podání odvolání. Účastník řízení může podat odvolání ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky (subjektivní lhůta). Nejpozději však účastník řízení může podat tento opravný prostředek ve lhůtě do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků řízení (objektivní lhůta).

⁵⁶ § 83 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁵⁷ § 83 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

Lhůta pro podání odvolání běží každému účastníkovi řízení samostatně, a to podle toho, který den mu bylo rozhodnutí oznámeno.

4.1.5 Účinky odvolání

Včasné a přípustné odvolání má obecně jednak devolutivní a jednak suspenzivní účinek. Suspenzivní (odkladný) účinek odvolání znamená, že z důvodu podaného odvolání nenastávají právní účinky rozhodnutí, pokud není vyloučen odkladný účinek odvolání. Ve vztahu k vykonatelnosti může dojít k tomu, že rozhodnutí je předběžně vykonatelné.

„Devolutivním účinkem podaného odvolání se rozumí účinek spočívající v tom, že rozhodování o odvolání se přesouvá z orgánu I. stupně na jiný orgán, který stojí výše než ten, který rozhodl. Odvolacím správním orgánem je nejbližší nadřízený správní orgán.“⁵⁸

Správní řád umožňuje, aby za určitých podmínek o odvolání rozhodl sám správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal. „Správní orgán I. stupně rozhodne o podaném odvolání, aniž by věc postupoval odvolacímu správnímu orgánu. Jedná se o případ tzv. autoremedury, která přichází v úvahu, jestliže správní orgán I. stupně vyhoví podanému odvolání v plném rozsahu.“⁵⁹ Další podmínkou tohoto postupu je, že tímto rozhodnutím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků řízení nebo s tím všichni, kterých se to týká, souhlasí. Souhlas, který správní řád předpokládá, si musí správní orgán opatřit před vydáním příslušného rozhodnutí.

4.1.6 Jednání odvolatele

„Účastník řízení podává odvolání u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, a nikoli u orgánu odvolacího, neboť prvostupňový správní orgán má před předáním spisu odvolacímu správnímu orgánu řadu práv a povinností, včetně možnosti své rozhodnutí změnit či zrušit. Účastník řízení musí dodržet stanovenou odvolací lhůtu, která běží ode dne oznámení rozhodnutí. Odvolání je podání.

⁵⁸ JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 403.

⁵⁹ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 232.

Kromě náležitosti podání musí obsahovat, proti kterému rozhodnutí směřuje, rozsah, v jakém rozhodnutí napadá, v čem je spatřován rozpor se zákonem.⁶⁰

Nové důkazy a skutečnosti může obsahovat, jen když to nemohl účastník uplatnit dříve. Úkon, který nemohl účastník učinit v řízení, musí učinit spolu s odvoláním, nestačí to pouze namítat.

Účastník musí podat odvolání s potřebným počtem stejnopisu, tak aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

4.1.7 Postup správního orgánu I. stupně po podání odvolání

Správní orgán I. stupně, který vydal rozhodnutí, podle okolností doplní řízení, pokud tato potřeba vyplyne z podaného odvolání a má-li k tomu dostatek času. Jestliže nalézací správní orgán o odvolání sám nerozhodne v rámci autoremedury (§ 87 správního řádu), je povinen postoupit celý spisový materiál odvolacímu správnímu orgánu do 30 dnů ode dne, kdy mu odvolání došlo. Spolu se spisovým materiálem předkládá správní orgán I. stupně odvolacímu správnímu orgánu i výsledky doplněného dokazování a své stanovisko s návrhem na rozhodnutí odvolacího správního orgánu.

Jestliže podané odvolání je zjevně opožděné nebo nepřipustné, postupuje nalézací správní orgán spis odvolacímu správnímu orgánu nejpozději do 10 dnů ve stejné formě. Ve svém stanovisku uvede pouze důvody nepřipustnosti nebo opožděnosti podaného odvolání.

Jestliže odvolací správní orgán dospěje k názoru, že vydané rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení zastaví nebo věc vrátí k novému projednání a rozhodnutí nalézacímu správnímu orgánu (§ 90 odst. 1 písm. a) a b) správního řádu.

⁶⁰ KADEČKA, S. a kol. *Správní řád*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006, s. 168.

4.2 Rozklad

Mezi řádné opravné prostředky patří vedle odvolání rozklad. Specifikum rozkladu spočívá v tom, že jej lze podat pouze proti rozhodnutí vydaná správními orgány, které nejsou podřízeny dalšímu správnímu orgánu, pouze jeho vedoucímu. Není totiž možné, aby o opravném prostředku proti rozhodnutí např. ministerstva rozhodovala vláda.

Rozklad lze podat v taxativně uvedených případech, kdy bylo rozhodnutí v nalézacím řízení. Pro řízení o rozkladu platí ustanovení o odvolání (část druhá hlava VIII. správního řádu), pokud to nevyklučuje povaha věci.

Rozklad lze podat proti rozhodnutí, které v I. stupni vydal úřední správní úřad, ministr, státní tajemník nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu v I. stupni.⁶¹ O rozkladu proti rozhodnutí, které vydal, ministr, státní tajemník ministerstva, úřední správní úřad nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu v I. stupni rozhoduje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. (§ 152 odst. 2 správního řádu).

Pokud je podán např. rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení státního občanství, rozhoduje o něm ministr vnitra. „Na druhou stranu o projednávání rozkladu a tedy o aplikaci § 152 správního řádu se nejedná v těchto případech, kdy rozhodnutí Ministerstva vnitra přísluší přezkoumávat Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, která byla zřízena podle zákona o pobytu cizinců. Tato komise (která rozhoduje v tříčlenných senátech) je nadřizena správním orgánem Ministerstva vnitra ve věcech, v nichž toto ministerstvo rozhoduje v I. stupni, ovšem pouze v případech, o kterých tak stanoví zákon.“⁶²

4.2.1 Rozkladová komise

Návrh na rozhodnutí o rozkladu, předkládá ministrovi nebo vedoucímu jiného ústředního správního úřadu rozkladová komise. Rozkladová komise je nejméně pětičlenná s tím, že většinu členů komise tvoří odborníci, kteří nejsou zaměstnanci

⁶¹ § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁶² JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád*. Komentář 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 631.

ústředního správního řádu. Předsedu a ostatní členy rozkladové komise jmenuje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Rozkladová komise může zahájit jednání a přijímat usnesení v nejméně pětičlenných senátech.

4.2.2 Řízení o rozkladu

Cílem je vydání rozhodnutí, kterým ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního orgánu rozhodne o rozkladem napadeném rozhodnutí. Zahájení řízení o rozkladu, postup při řešení, rozhodování i lhůty pro vydání rozhodnutí o rozkladu platí stejné ustanovení jako u odvolání. Rozdíl oproti řízení o odvolání je jen, že návrh na rozhodnutí o rozkladu předkládá rozkladová komise. Rozkladová komise má funkci pouze poradního orgánu. Ministr (vedoucí ústředního správního orgánu) rozhoduje na základě návrhu rozkladové komise. Na jedné straně není tímto návrhem vázán a může rozhodnout jinak, ale současně nemůže rozhodnout bez takového návrhu. V případě, že by rozhodl bez návrhu rozkladové komise, jednalo by se o porušení tohoto ustanovení, a rozhodnutí by bylo možné napadnout žalobou ve správním soudnictví.

4.3 Odpor

Odpor se od odvolání či rozkladu podstatně odlišuje, což je dáno právě zvláštností příkazního řízení, ze kterého případně v odpor vzatý příkaz vzešel. V zájmu zjednodušení a urychlení správního řízení se v příkazním řízení neuplatňují v plném rozsahu a míře jinak běžná a docela zásadní procesní práva účastníků. Toto omezení práv účastníků řízení se negativně projevuje např. v možnosti seznámit se před vydáním rozhodnutí (příkazu) s jeho podklady.

Příkaz je specifická forma správního rozhodnutí, které je výsledkem příkazního řízení. Zákon zavádí institut, který je známý z jiných zvláštních předpisů, např. v oblasti správního trestání, trestního řízení nebo občanského soudního řízení. Příkaz je zkrácená forma obecného správního řízení, kdy je možné rozhodnout jen na základě spisového materiálu. Příkazním řízením lze rozhodovat ve všech druzích řízení zahajovaných z úřední povinnosti a v řízeních sporných.

„V řízení sporných se jedná o uložení povinnosti, které vyplývají z právního vztahu (veřejnoprávní smlouvy nebo soukromoprávního sporu) a příkaz má deklaratorní povahu. Písemným příkazem lze rozhodnout pouze o uložení povinnosti a může být prvním úkonem v řízení. Zákon stanoví minimální rozsah podkladů, které mohou sloužit k vydání příkazu. Jediným podkladem pro vydání příkazu může být kontrolní protokol vydaný podle zvláštního zákona tímž správním orgánem, který je věcně a místně příslušný ke správnímu řízení navazujícímu na kontrolní zjišťování (§ 150 odst. 2 správního řádu).“⁶³

Proti příkazu může ten, jemuž se povinnost ukládá, podat opravný prostředek (odpor) ve lhůtě do 8 dnů ode dne oznámení příkazu u správního orgánu, který příkaz vydal. Podáním odporu se příkaz ruší a běží normální klasické správní řízení s novými lhůtami k vydání rozhodnutí ode dne podání odporu (§ 150 odst. 3 správního řádu). „Jednou podaný odpor již nelze vzít zpět. Uplynutím zákonem stanovené lhůty pro podání odporu (odpor nebyl podán nebo byl podán opožděně) se příkaz stává pravomocným a uplynutím lhůty, ve které měl povinný splnit příkazem uloženou povinnost, také vykonatelným rozhodnutím (§ 73 a 74 správního řádu).“⁶⁴

⁶³ SKULOVA, S., PRŮCHA, P., KADEČKA, S. *Správní právo procesní*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005.

⁶⁴ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 217.

5 Opravné prostředky proti pravomocnému rozhodnutí

Za mimořádné opravné prostředky jsou označovány ty opravné prostředky, jež lze uplatnit proti rozhodnutím, která jsou již v právní moci. Jejich uplatnění přichází v úvahu proti rozhodnutím, která již nelze napadnout řádným opravným prostředkem.

5.1 Obnova řízení

Obnova řízení je mimořádný opravný prostředek (v případě obnovy na žádost účastníka) a dozorčí prostředek (v případě obnovy z moci úřední), který směřuje proti pravomocným rozhodnutím vykazující nedostatky ve zjištění skutečného stavu věci nebo nedodržení některých procesních podmínek a prolomit tak překážku věci rozhodnuté.

„Řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení, a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.“⁶⁵

Obnova řízení se skládá ze dvou samostatných stádií. V prvním stádiu jako řízení o povolení či nařízení obnovy (*iudicium rescindens*), správní orgán zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro obnovu řízení, ale neposuzuje meritorně pravomocné rozhodnutí a jen rozhodne, zda nařídí či nenařídí (povolí anebo nepovolí) obnovu řízení. Jestliže správní orgán nařídí (povolí) obnovu řízení nastává druhé stádium (*iudicium rescissorium*), kde se opětovně rozhoduje o meritu věci, o němž již bylo rozhodnuto

⁶⁵ § 100 odst. 1. písm. a) a b). zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

v původním řízení. Po vydání nového rozhodnutí v obnoveném řízení se původní rozhodnutí ruší.

Obnovy řízení se nemůže domáhat ten účastník řízení, který mohl důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení. A to tak, že odvolání vůbec nepodal, i když mu důvod obnovy byl znám.

O obnově řízení rozhoduje správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Řízení o povolení obnovy je zahájeno již dnem, kdy žádost obdržel kterýkoliv správní orgán, který ve věci rozhodoval. Ty jsou zároveň povinny neprodleně žádost postoupit správnímu orgánu, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Z moci úřední může nařídit obnovu řízení správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni.

5.1.1 Lhůta pro podání žádosti o obnovu řízení

Účastník může podat žádost o obnovu řízení u kteréhokoliv správního orgánu, který ve věci rozhodoval, a to do tří měsíců tzv. subjektivní lhůta, která počíná běžet ode dne, kdy se účastník řízení o důvodu obnovy dozvěděl. Nejpozději však do tří let ode dne právní moci jedná se o tzv. objektivní lhůtu. V případě řízení s více účastníky běží subjektivní lhůta individuálně na rozdíl od tříleté objektivní lhůty, která běží ode dne právní moci rozhodnutí.

Pokud je žádost podána v subjektivní a objektivní lhůtě, je správní orgán I. stupně a případně odvolací správní orgán vázán pouze lhůtami upravenými dle Hlavy I § 71 odst. 1 a odst. 2 správního řádu. Jinak je tomu u nařízení obnovy z moci úřední. Tří letá lhůta plyne i u obnovy řízení z moci úřední těž v případě, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Zde není rozhodné, zda se jednalo o trestný čin úřední osoby, účastníka řízení nebo jiné dotčené osoby. Po uplynutí tříleté lhůty již nelze ve věci jednat. Ve tříleté lhůtě od právní moci rozhodnutí musí být rozhodnutí o obnově řízení vydáno.

5.1.2 Účinky v řízení o obnově řízení

Žádosti o obnovu řízení správní orgán přiznává odkladný účinek, jestliže hrozí vážná újma účastníkovi nebo veřejnému zájmu. Rozhodnutí, jímž bylo řízení obnoveno,

má odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno. Rozhodnutí, jimž správní orgán žádost o obnovu řízení zamítá, oznámí pouze žadateli. Žadatel může proti rozhodnutí podat odvolání. Institut nového rozhodnutí umožňuje v zákonem taxativně upravených případech prolomit zásadu non bis in idem (ne dvakrát ve stejné věci), jež je projevem materiální právní moci rozhodnuté.

5.1.3 Nové rozhodnutí

„Provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci tehdy, jestliže je to nezbytné v případě postupu § 41 odst. 6 věty druhé správního řádu, že správní orgán promine zmeškaný úkon, doplní řízení ve smyslu úkonu, jehož zmeškání bylo prominuto, novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta, nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví nebo změní dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti nebo dodatečně povolí plnění ve splátkách, popřípadě po částech; zkrácení doby platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůty ke splnění povinnosti je možné pouze tehdy, stanoví-li tuto možnost zákon, rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci podle zvláštního zákona, nebo tak stanoví zvláštní zákon.“⁶⁶

5.2 Přezkumné řízení

Přezkumné řízení bývá někdy mylně označováno za mimořádný opravný prostředek. Účastníci řízení zde však nemají právní nárok na výkon dozorčího práva podle Hlavy IX § 94 a násl. správního řádu. Účastník sice může podat podnět k přezkumnému řízení, tento podnět ovšem není návrhem na zahájení řízení. Přezkumné řízení může být zahájeno pouze z moci úřední.

Přezkumné řízení je dozorčí prostředek sloužící k nápravě nezákonných rozhodnutí instančně nadřízenými správními orgány a ve své podstatě se jedná o nástroj sebekontroly zákonnosti rozhodování veřejné správy.

⁶⁶ § 101 písm. a) až e) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

Správní orgány z moci úřední přezkoumávají nejen rozhodnutí pravomocná, ale i rozhodnutí předběžně vykonatelná, která dosud nenabyla právní moci. Pokud však bylo po zahájení takového přezkumného řízení podáno odvolání, postupuje se podle ustanovení Hlavy VIII části druhé § 74 odst. 1 správního řádu. Jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30 dnů podateli. Sdělení není rozhodnutí a nelze se proti němu odvolat. Počátek 30 lhůty je dne, kdy správní orgán obdržel podnět k provedení přezkumného řízení.

5.2.1 Nepřípustnost přezkumného řízení

„Přezkumné řízení není přípustné, jestliže byl rozhodnutím účastníkovi udělen souhlas k právnímu jednání nebo povolen vklad práva k nemovitosti evidované v katastru nemovitostí nebo jestliže bylo rozhodnuto ve věci osobního stavu a žadatel nabyt práva v dobré víře.“⁶⁷ Taková rozhodnutí nelze přezkoumat v přezkumném řízení, neboť zájem na nezrušitelnost či nezměnitelnosti takových rozhodnutí převažuje nad jejich souladností se zákonem, pokud žadatel nabyt práva z takových rozhodnutí v dobré víře. V přezkumném řízení nelze přezkoumat ani rozhodnutí, které je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, kdy je napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušena a věc vrácena k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. Soulad rozhodnutí s právními předpisy se posuzuje podle právního stavu a skutkových okolností v době jeho vydání. V přezkumném řízení lze přezkoumat pouze usnesení o odložené věci a usnesení o zastavení řízení; ostatní usnesení lze přezkoumávat až spolu s rozhodnutím ve věci, popřípadě s jiným rozhodnutím, jehož vydání předcházela.

Dojde-li správní orgán k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyt práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu. Správní orgán řízení zastaví.

⁶⁷ § 94 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, , ve znění pozdějších změn a předpisů.

Zde jsou správnímu orgánu, který vede přezkumné řízení, stanovena kritéria správního uvážení co do aplikace zásady ochrany veřejného zájmu.

5.2.2 Zahájení přezkumného řízení

Přezkumné řízení se zahajuje z moci úřední formou usnesení, které se oznámí účastníkům přezkumného řízení. Nezahájení přezkumného řízení se pouze sdělí.

Přezkumné řízení lze zahájit v dvouměsíční subjektivní a jednorochní objektivní lhůtě. Pro počátek běhu subjektivní lhůty je rozhodný den, kdy se příslušný správní orgán dozvěděl o důvodu zahájení přezkumného řízení. Jedná se okamžik, kdy správní orgán po předběžném posouzení věci dojde k závěru, že lze mít důvodně za to, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.

Dvouměsíční subjektivní lhůtu pro zahájení řízení má zachovánu správní orgán, nadřízený správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. Uvedené lhůty platí i pro zkrácené přezkumné řízení.

Jednorochní objektivní lhůta k zahájení přezkumného řízení je vázána na právní moc rozhodnutí a jedná se, stejně jako u dvouměsíční subjektivní lhůty, o lhůtu propadnou (prekluzivní).

Mimo objektivní a subjektivní lhůty pro zahájení přezkumného řízení je z důvodu zachování právní jistoty účastníků stanovena i patnáctiměsíční lhůta, ve které musí být rozhodnutí v přezkumném řízení vydáno. Tato lhůta je propadnou (prekluzivní) a nelze jí prodloužit. Proti usnesení o zahájení přezkumného řízení může podat účastník odvolání, které nemá odkladný účinek, nic tedy nebrání v pokračování vlastního přezkumného řízení. Jestliže hrozí vážná újma některému z účastníků nebo veřejnému zájmu, může příslušný správní orgán při zahájení nebo v průběhu přezkumného řízení usnesením pozastavit vykonatelnost nebo jiné právní účinky přezkoumávaného rozhodnutí.

Účastníky přezkumného řízení jsou účastníci původního řízení, v němž bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, jichž se přezkumné řízení týká, nebo jejich právní nástupci.

5.2.3 Rozhodnutí v přezkumném řízení

„Rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, příslušný správní orgán zruší nebo změní, popřípadě zruší a věc vrátí odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu I. stupně; tyto správní orgány jsou vázány právním názorem příslušného správního orgánu.“⁶⁸

5.2.4 Lhůty pro přezkumné řízení

„Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci. Rozhodnutí ve věci přezkumem řízení v I. stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci. Probíhá-li přezkumné řízení, správní orgán je usnesením zastaví. Usnesení se pouze poznamená do spisu.“⁶⁹

5.2.5 Zastavení přezkumného řízení

Jestliže správní orgán po zahájení přezkumného řízení zjistí, že právní předpis porušen nebyl, řízení usnesení zastaví. Usnesení se pouze poznamená do spisu. Úplně stejně se takovým usnesením zastaví přezkumné řízení v I. stupni po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí věci. Přezkumné řízení se zastaví, pokud by bylo rozhodnutí nezákonné, z titulu ochrany dobré víry. Usnesením se přezkumné řízení zastaví i tehdy, pokud správní orgán zjistí, že právní předpis porušen nebyl.

⁶⁸ § 98 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁶⁹ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012, s. 173.

6 Prostředky soudní ochrany

6.1 Správní soudnictví

Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob.

„Soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen "správní orgán"), ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách, ve věcech porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zvláštního právního předpisu.“⁷⁰

Ve správním soudnictví rozhodují soudy v jediném stupni. Proti jejich rozhodnutí není přípustné odvolání ani žádný jiný řádný opravný prostředek. Proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů s výjimkami např. věci volební je možno podat mimořádný opravný prostředek a to kasační stížnost, o které rozhoduje Nejvyšší správní soud.

„Soudy jsou povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům.“⁷¹

V tomto ohledu je konkrétním prostředkem ochrany adresáta veřejné správy rovněž soudní ochrana před nezákonnými správními akty. K její realizaci dochází prostřednictvím institutů soudní přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů nebo soudního projednání věci, orgánem veřejné správy již rozhodnuté.

Soudní ochrana je v předmětných intencích založena na principu generální klauzule. Podle Listiny lze přezkoumat každé rozhodnutí správního orgánu až na výjimky výslovně stanovené zákonem. Takovou výjimkou však nemohou být rozhodnutí, která se týkají základních práv a svobod podle Listiny.

⁷⁰ § 4 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁷¹ § 82 zákona 1/1993 Sb. Ústava České Republiky.

Ochrany před nezákonným pravomocným rozhodnutím správního orgánu se lze ve správním soudnictví domáhat žalobou. Žaloba směřuje zejména na zrušení správního rozhodnutí (kasace) popřípadě na vyslovení jeho nicotnosti správního rozhodnutí (deklarace) nebo upuštění či snížení trestu za správní delikt v mezích zákona a výjimečně též na stanovení povinnosti.

6.1.1 Přípustnost žaloby

Zrušení rozhodnutí soudem se může domáhat ten "kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy."⁷²

Rozumí se zkrácen na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení. Případně se také může domáhat vyslovení nicotnosti rozhodnutí. Žaloba před správním soudem je přípustná pouze tehdy když:

- žalobce vyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného,
- nebrojí proti rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu,
- jediným důvodem není tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí, ledaže se žalobce bezvýsledně domáhal vyslovení nicotnosti v řízení před správním orgánem,
- nesměruje jen proti důvodům rozhodnutí,
- brojí proti rozhodnutí, které není z přezkoumání podle zákona č.150/2002 Sb., soudní řád správní nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Správní orgán není povinen poučovat účastníky správního řízení o možnosti brojit proti jeho rozhodnutí žalobou ve správním soudnictví a o podmínkách, za kterých tak může učinit.

⁷² čl. 36 Listina základních práv a svobod.

6.1.2 Nepřípustnost žaloby

"Žaloba je nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný."⁷³ Žalobu nelze podat:

- proti úkonům, které nejsou rozhodnutím,
- proti úkonům předběžné povahy,
- proti úkonům upravujícím řízení před správním orgánem.

Lhůta pro podání žaloby činí 2 měsíce ode dne oznámení rozhodnutí, pokud není stanoveno jinak. Lhůta je zachována, byla-li v této lhůtě podána žaloba u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

6.2 Zrušení rozhodnutí soudem

Zrušit rozhodnutí správního orgánu je možno správním soudem podle zákona č. 150/2002 sb., soudní řád správní, pokud nedojde k uspokojení žalobce správním orgánem. Rozsudek soudu může být výjimečně zrušen Ústavním soudem. "Ten sice není oprávněn zasahovat do rozhodovací činnosti soudů, ale v některých případech rozhodnutí soudu zasáhnou ústavou zaručená základní práva a svobody a Ústavní soud potom rozhoduje o ústavní stížnosti podle zákona č. 82/1998 Sb. Důsledkem zrušení rozhodnutí může být náhrada škody způsobena nezákonným rozhodnutím. Při výkonu přenesené působnosti za ní nese odpovědnost stát."⁷⁴

"Ústavní soud rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod."⁷⁵ Z toho vyplývá, že zaručením a ochranou těchto práv je vázána jak výkonná, soudní ale i zákonná moc.

⁷³ § 85 zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním, ve znění pozdějších změn a předpisů.

⁷⁴ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012, s. 239.

⁷⁵ § 87 zákona 1/1993 Sb. Ústava České Republiky.

6.3 Uspokojení žalobce

Žalovaný správní orgán může rozhodnutím o změně či zrušení rozhodnutí nebo novým rozhodnutím uspokojit účastníka, který podal správnímu soudu žalobu. Vydat rozhodnutí může jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu.

V případě, že je třeba před vydáním rozhodnutí doplnit řízení, je souhlasu nadřízeného orgánu zapotřebí již k zahájení řízení. Rozhodnutí nesmí měnit práva nebo povinnosti ostatních účastníků založené žalobou napadeným rozhodnutím, ledaže s tím vyslovili souhlas.

"Sdělí-li žalobce soudu, že je uspokojen, platí, že se vzdal práva na odvolání nebo rozklad. Právo podat odvolání nebo rozklad nemají ani ostatní účastníci. Právní moci nabývá rozhodnutí žalovaného správního orgánu dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení o žalobě. Přezkumné řízení proti tomuto rozhodnutí žalovaného správního orgánu není přípustné."⁷⁶

6.4 Kasační stížnosti

„Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen "stěžovatel") domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále stanoveno jinak.“⁷⁷

Kasační stížnost proti rozhodnutí správního soudu lze podat k Nejvyššímu správnímu soudu do 14 dnů po doručení rozsudku.

⁷⁶ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012, s. 240.

⁷⁷ § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

7 Město Týn nad Vltavou

Obec je základním územím samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce, veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Předseda poslanecké sněmovny, na návrh obce, stanovil Týn nad Vltavou městem.

Město Týn nad Vltavou se nachází v centrální části jižních Čech, 30 kilometrů severně od Českých Budějovic, 125 kilometrů jižně od Prahy. Pro svoji polohu se Týn nad Vltavou řadí k oblíbeným turistickým cílům. V blízkosti města se nachází přehradní nádrž Orlick. „K roku 1229 se vztahuje, první písemná práva o městě, která mimo jiné zmiňuje dřevěný most, tehdy jediný na úseku Vltavy mezi Českými Budějovicemi a Prahou. Město bylo v průběhu historie významné rovněž jako překladiště soli z gmundenské oblasti.“⁷⁸

Týn nad Vltavou je významným městem kulturního dění. V centru je možné navštívit Městské muzeum (expozice regionu, historických loutek a vltavínů), Městskou galerii U Zlatého slunce. Raritou je i otáčivé hlediště, kde se každoročně po celou letní sezónu odehrávají představení divadelní společnosti Vltavan.

"Týn nad Vltavou je obec s rozšířenou působností. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Spravuje své záležitosti samostatně."⁷⁹

Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.⁸⁰

Z hlediska výkonu státní správy v přenesené působnosti a územní samosprávy je městský úřad v Týně nad Vltavou. Městský úřad rozhoduje v oblasti veřejné správy, tj. státní správy i samosprávy. Obecní úřad provádí řízení vždy, když zvláštní zákon určí, že řízení provádí obec, ale nestanoví, který orgán obce. V oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce. Rada obce mu může

⁷⁸ PROCHÁZKA L., SUDOVÁ, M. *Vltavotýnský poutník aneb Týnem nad Vltavou a okolím ze všech stran*. Praha: Baset, 2007.

⁷⁹ § 4 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

⁸⁰ POLIÁN, M. *Organizace a činnost veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001, s. 92.

svěřit ukládání pokut v samostatné působnosti obce a to zcela nebo zčásti. Dále provádění rozhodnutí o právech a povinnostech právnických a fyzických osob na úseku přenesené působnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak tj. v případě rady obce tehdy, když radě obce zákon svěří výkon státní správy. K nucenému splnění povinnosti uložené správním rozhodnutím, může docházet dvojí cestou: soudní a správní.

Pravomoc orgánů územních samosprávních celků je založena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Základní pravidla pro určení funkční příslušnosti obsahuje § 130 správního řádu, který upravuje příslušnost, pokud není stanovena zvláštním zákonem.

Odbory v obecním úřadu, na které se obecní úřad člení, nejsou orgány obce, a proto nejsou ani správním orgánem. Proto funkčně nepřislušný odbor obecního úřadu nepostupuje věc k vyřízení funkčně příslušnému odboru usnesením, neboť věcně příslušný orgánem, u něhož bylo řízení zahájeno doručením žádosti, je obecní úřad.

Dopravní úřad vykonává působnost dle zák. č. 111/ 1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších změn a předpisů a prováděcí předpisy vyhlášky Ministerstva dopravy č. 478/2000 Sb., vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 388/2000 Sb., o jízdách v řádech veřejné linkové osobní dopravy v souladu s ustanoveními výše uvedených zákonů a zákona číslo 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů rozhoduje ve správním řízení o registru motorových vozidel:

- rozhodování o zápisu silničního vozidla do registru vozidel, provádění zápisů změn údajů zapisovaných v registru, provádění zápisů údajů v technickém průkazu vozidla
- přidělování registrační značky silničnímu motorovému vozidlu a přípojnému vozidlu a vydávání tabulky s přidělenou registrační značkou
- vydávání osvědčení o registraci silničního motorového vozidla a technického průkazu motorového vozidla a přípojného vozidla.

Městský úřad obdržel od orgánu činných (policie České republiky) v trestním řízení usnesení v trestní věci podvod, padělání pozměnění veřejné listiny.

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.“⁸¹

Taktéž byly úřadu na základě protokolu o vydání věci vydány osvědčení o registraci vozidla část I. a II. a registrační značky vozidla, které bylo zadrženo a postoupeno zkoumání.

Důvodem obdržení usnesení od orgánu činného v trestním řízení k zahájení řízení o obnově schválení technické způsobilosti vozidla bylo předložení padělků dokladů od vozidla ze země původu a to při správním řízení o schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla, kdy výsledkem (právě na základě předložených padělaných dokladů ze země původu) bylo schválení technické způsobilosti vozidla a vystavení osvědčení o registraci vozidla část II. (velký technický průkaz).

Na základě těchto podkladů je věcně a místně příslušný správní orgán podle § 34, § 35 a § 80 odst. 4 písm. h) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších změn a předpisů a v souladu s § 100 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů povinen zahájit obnovu správního řízení a to z moci úřední ve věci schválení technické způsobilosti vozidla a to z vlastníkem vozidla, který je uveden v registru vozidel.

Jak už bylo uvedeno obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, jehož účelem je za podmínek stanovených zákonem dosáhnout nápravy pravomocných správních rozhodnutí. Obnova řízení je tak jakousi kombinací mimořádného opravného prostředku a dozorčího prostředku (obnova z moci úřední).

⁸¹ § 2 zákona č. 273/2008 o Policii České republiky, ve znění pozdějších změn a předpisů.

Správní orgán taktéž podle ustanovení § 140, odst. 1. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů ve věci obnovy řízení a schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla spojil tato různá řízení, jelikož se týkala téhož předmětu řízení anebo spolu jinak věcně souvisela a nebránila tomu povaha věci.

Ustanovení §140 umožňuje správnímu orgánu konat za určitých podmínek společné řízení a vydat v něm případně jedno rozhodnutí. Navazuje tak především na ustanovení § 8 odst. 1, v němž je stanoveno, že správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby, což se týká také postupů současně probíhajících u jednoho a téhož správního orgánu.

Správní orgán zahájil z moci úřední obnovu správního řízení – schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla a v souladu s ustanovením § 49, odst. 1 správního řádu, taktéž nařídil ústní jednání v dané věci, kde stanovil termín a místo konání jednání. Samozřejmě je také povinností správního orgánu umožnit vlastníkovvi vozidla (v případě, že mu stanovený termín nevyhovuje) na základě dohody se správním orgánem stanovit náhradní termín. Taktéž správní orgán vyzývá vlastníka vozidla, aby vlastník vozidla doložil v průběhu ústního jednání doklady od vozidla ze země původu (tj. originální registrační doklady k vozidlu, popř. duplikáty dokladů), které osvědčují skutečný rok výroby, nebo datum první registrace. Tyto doklady dále slouží k vydání nového rozhodnutí o schválení technické způsobilosti vozidla.

Ústní jednání je určitou výjimkou z obecné zásady písemnosti správního řízení (§ 15 odst. 1 správního řádu) Ústní jednání má dvě základní formy, a sice obligatorní (povinné) ústní jednání v případě, kdy tak stanoví zvláštní zákon a fakultativní (nepovinné) ústní jednání v případě, kdy ho na základě své úvahy nařídí správní orgán. Ještě existuje i třetí možnost ústního jednání na základě návrhu účastníka řízení.

S vlastníkem vozidla, který se na základě výzvy správního orgánu dostavil k ústnímu jednání dle § 49, odst. 1 správního řádu, je podle § 18 sepsán protokol, což je určitým způsobem formalizovaný záznam o některých skutečnostech, které se v řízená staly. Protokol má náležitosti stanovené zákonem a sepisuje se vždy o ústním

jednání. Následně protokol o ústním jednání podepsaly všechny osoby, které se jednání účastnily.

Protokol je určitým způsobem formalizovaný záznam o některých skutečnostech, které se v řízení staly. Protokol musí mít náležitosti stanovené zákonem a sepisuje se zde o ústním jednání (§ 49) a o provedení důkazu listinou (§ 53 odst. 6).

Následně po obdržení výzvy od správního orgánu vlastník vozidla požádal podle § 64 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád o přerušení řízení, i když bylo řízení zahájeno z moci úřední a nevzniká žadateli právní nárok. Správní orgán vyhověl žádost vlastníka vozidla o přerušení řízení a vydal usnesení podle § 64, odst. 3. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, kde uvedl lhůtu pro přerušení řízení s přihlédnutím k návrhu účastníka řízení dle § 64, odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Přerušení řízení je fakultativním (nepovinným) institutem, kterého správní orgán může, avšak (až na výjimky) nemusí využít.

Správní orgán ve stanovené lhůtě obdržel od vlastníka vozidla požadované doklady tj. duplikáty dokladů od vozidla ze země původu a na základě předložených dokladů správní orgán rozhodl a vydal rozhodnutí o schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla v písemné formě. Správní orgán rozhodnutí následně oznámí vlastníkovi vozidla a to doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou, nebo ústním vyhlášením. Správní orgán zaslal taktéž kopii rozhodnutí místně příslušnému registru vozidel, který je oprávněn provádět změny.

Přehled vydaných čistopisů technických průkazů z dovozu v roce 2012 viz. příloha č.1

8 Závěr

Práce se převážně zabývá opravnými prostředky ve správním řízení, což bylo také mým hlavním cílem. Poukázala bych na to, že předmět „správní řízení“ by se měl začít vyučovat již na základních školách.

Opravné prostředky dělíme na řádné, které lze použít proti správnímu rozhodnutí, které nenabývalo právní moci (odvolání, rozklad, odpor). Dále na mimořádné, které lze použít v zásadě proti správnímu rozhodnutí již pravomocnému (obnova řízení, přezkumné řízení). Mezi opravné prostředky můžeme také zařadit soudní přezkum správních rozhodnutí, i když není součástí správního řízení. Ve správním soudnictví rozhodují soudy v jediném stupni. Proti jejich rozhodnutí není přípustné odvolání ani žádný jiný řádný opravný prostředek.

Není pochyb, že nejčastějším používaným řádným opravným prostředkem ve správním řízení je odvolání. Jak už bylo uvedeno v této bakalářské práci, jedná se o zásadu dvojinstančnosti správního řízení. Může být tedy podáno proti každému prvoinstančnímu rozhodnutí. Odvolání je správním řádem podrobně a srozumitelně popsán.

Správní řád však nepoužívá výraz řádný nebo mimořádný opravný prostředek. Správní řád umožňuje uplatnění opravných prostředků nad rámec ústavních kautel, kde se jedná o právo „zákonné“ či „jednoduché.“ Stejně tak nepoužívá žádné členění na různé kategorie opravných prostředků. Toto členění vychází spíše z právní nauky a rozlišuje opravné prostředky řádné a mimořádné a dále pak prostředky dozoru. Jak už bylo v bakalářské práci zmíněno, jsou dozorčí prostředky nesprávně označovány za mimořádné opravné prostředky.

Správní řád prošel od roku 1967 mnoha právními úpravami, v současné době má o 100 paragrafů více (184 oproti 84) než dříve. Stávající právní úpravu někteří označují za velmi podrobnou, málo přehlednou a zbytečně složitou, v čem spatřuji ukázkou škodlivé přemíry právní regulace a legislativní iluze, že čím podrobnější budou pravidla,

tím jednodušší bude postup.⁸² Jiní správnímu řádu vytýkají, že se při jeho tvorbě nemyslelo na běžného člověka a úkol srozumitelně vyjádřit práva a povinnosti, která jednotlivcům ukládá, a vytvořit tak pravidla zvládnutelná bez (vědecké) právní erudice.⁸³

Poslední úprava správního řádu tak představuje základní záruku zákonnosti veřejné správy a současně do značné míry určuje charakter či tzv. standard ochrany základních lidských práv, zejména práva na spravedlivý proces, ve vztahu mezi jednotlivcem a veřejnou mocí. Na druhou stranu zda se ocitá v pozici poddaného pře mocnou a nevypočitatelně fungující úřední vrchností, jejíž jednání může stěžít pochopit, tím méně ovlivnit.

Dle zásady pro vypracování práce je dalším cílem posouzení možnosti účastníka správního řízení v případě pochybení správního orgánu při vydání pravomocného rozhodnutí ve věci čistopisů technických průkazů z dovozu a následně zahájení obnovy řízení a vydání nového rozhodnutí z moci úřední. U získaných informací jsem zjistila, že se vůbec nejedná o pochybení správních orgánů při vydání správního rozhodnutí, ale o zahájení řízení o obnově schválení technické způsobilosti vozidla z důvodu předložení padělků dokladů od vozidla ze země původu. Účelem obnovy správního řízení bylo schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla a v souladu s ustanovením. Vlastník vozidla se na základě výzvy dostavil ke správnímu orgánu k ústnímu jednání a do stanovené lhůty doložil požadované doklady tj. duplikáty dokladů od vozidla ze země původu. Správní orgán rozhodl a vydal rozhodnutí v písemné formě o schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného vozidla.

Téma práce jsem zvolila hlavně proto, že správnímu řádu se v našem životě opravdu vyhnout nelze. Provází nás od narození až po samý konec našeho bytí.

Bakalářskou práci lze využít jako studijní a informativní materiál pro posouzení možnosti toho, jak využít opravné prostředky ve správním řízení, jak se v nich orientovat a na co nezapomenout.

⁸² BAXA J. Nástroje jednotného výkonu státní správy z pohledu správního soudnictví. In HRABCOVÁ D. (ed) *Moderní veřejná správa a ombudsman*. Brno: Masarykova univerzita, 2005, s. 32.

⁸³ ČEBIŠOVÁ, T. K východiskům a principům nového správního řádu. In VOPÁLKA, V. (ed). *Nový správní řád, ZÁKON Č. 500/2004 Sb. ACT of 24th June 2004 Code of Administrative Procedure*. Praha: ASPI, 2005, s. 65.

9 Zdroje

1. BAXA J. Nástroje jednotného výkonu státní správy z pohledu správního soudnictví. In HRABCOVÁ D. (ed) *Moderní veřejná správa a ombudsman*. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3792-X. [online]. 2005 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z www.ochrance.cz
2. BENCHMARKONGOVÁ INICIATIVA 2005, VCVS ČR, o.p.s., verze 5.1. [cit. 2015-05-13]
3. ČEBIŠOVÁ, T. K východiskům a principům nového správního řádu. In VOPÁLKA, V. (ed). *Nový správní řád, zákon č. 500/2004 Sb. ACT of 24th June 2004 Code of Administrative Procedure*. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-109-9
4. ČESKO. Listina základních práv a svobod. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992 roč. 1993, částka 1, usnesení předsednictva České národní rady č. 2, s. 17-23. [online]. 1993 [cit. 2015-05-13]. Dostupný také z WWW: <[http://aplikace.mvcr.cz/sbirka zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22426](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka_zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22426)>. ISSN 1211-1244
5. ČESKO. Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, roč. 1993, částka 1, ústavní zákon č. 1, s. 2-16. [online]. 1993 [cit. 2015-05-13]. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22427>>. ISSN 1211-1244
6. ČESKO. Zákon č. 56 ze dne 10. ledna 2001 o podmínkách provozu vozidel na podzemních komunikacích a o změně zákona č. 168/199 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 21, s. 1962-1991. Dostupný také z: [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka zakonu/SearchResult.aspx?q=56/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka_zakonu/SearchResult.aspx?q=56/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

7. ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení) a o změnách a doplnění dalších zákonů (zákon o obcích). In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1738-1764. [online]. 2000 [cit. 2015-05-13]. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=12>
8. ČESKO. Zákon č. 150 ze dne 21. března 2002 soudní řád správní a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon soudní řád správní). In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 61, s. 3306-3331. [online]. 2002 [cit. 2015-05-18]. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2002&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=14>
9. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky a o změnách některých zákonů. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, s. 4086-4116. [online]. 2013 [cit. 2015-05-13]. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
10. ČESKO. Zákon č. 280 ze dne 22. července 2009 daňový řád o změně a doplnění dalších zákonů. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 87, s. 4038-4104. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
11. ČESKO. Zákon č. 314 ze dne 13. června 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 114, s. 6630-6631. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=314/2002&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
12. ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon správní řád). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174 s. 9782-9836. [online]. 2012 [cit. 2015-05-18]. Dostupný také z:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka>

zakonu/SearchResult.aspx?q=spr%C3%A1vn%C3%AD%20C5%99%C3%A1d&typeLaw=zakon&what=Text_v_annotaci

13. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 6. roz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 978-80-7274-1
14. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7179-254-3
15. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-25
16. HORZINKOVÁ, E., FIALA, Z. *Správní právo hmotné*. Praha: Leges, 2012. ISBN: 978-80-87212-55-4
17. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Správní právo procesní*. 2. akt. vyd. Praha: Leges, 2008. ISBN 978-80-87212-01-1
18. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 4. akt. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-15-1
19. HRABÁK, J., NAHODIL, T. *Nový správní řád a zákon související s odkazy, výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. 2. akt. a dopl. vyd. Praha: Aspi Publishing, 2006. ISBN 80-7357-180-3
20. JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád. Komentář* 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-401-8
21. JEMELKA, L., PONDĚLÍČKOVÁ, K., BOHADLO, D. *Správní řád. Komentář* 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-484-1
22. KADEČKA, S. a kol. *Správní řád*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006, ISBN: 80-7357-226-5
23. ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-523-0
24. POLIÁN, M. *Organizace a činnost veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7775-098-0
25. PROCHÁZKA L., SUDOVÁ, M. *Vltavotýnský poutník aneb Týnem nad Vltavou a okolím ze všech stran*. Praha: Baset, 2007. ISBN 978-80-7340-098-9

26. SEDLAČEK, V. *Obecné správní právo*. 3. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2013, ISBN: 978-80-7478-002-8
27. SKULOVA, S., PRŮCHA, P., KADEČKA, S. *Správní právo procesní*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. ISBN 80-86861-54-6
28. SVOBODA, I. *Základy správního práva veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Key publishing, 2008. ISBN: 978-80-8707-176-2
29. SVOBODA, P. *Ústavní základy správního řízení v České republice. Právo na spravedlivý proces a české správní řízení*. Praha: Linde, 2007, ISBN: 80-7201-676-1
30. ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z, 2., dopl. a přeprac. vyd.* Olomouc: ANAG, 2012. ISBN: 978-80-7263-696-9
31. VEDRAL, J. *Správní řád, komentář*. 1. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2006. ISBN 80-7273-134-3
32. VEDRAL, J., VÁŇA, L., BŘEŇ, J., PŠENIČKA, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, ISBN: 978-80-7179-597-1

10 Příloha

Příloha č. 1 - Přehled vydaných čístopisů technických průkazů z dovozu v roce 2012

Příloha č. 1

Přehled vydaných čistopisů technických průkazů z dovozu v roce 2012

Tabulka 1: Počet vydaných čistopisů technických průkazů z dovozu v roce 2012

Celkový počet vydaných práv. rozhodnutí (čistopisy technických průkazů z dovozu)	3 695
Počet prav. rozhodnutí, u kterých vyšly najevo dříve nesprávné skutečnosti nebo důkazy	189
Počet zahájení správního řízení z moci úřední	189
Počet vydaných rozhodnutí potvrzující technickou způsobilost	189
Počet vydaných rozhodnutí rušící technickou způsobilost	0
Počet odvolání k rozhodnutí rušící technickou způsobilost	0

Zdroj: BENCHMARKOVÁ INICIATIVA 2005, VCVS ČR, o.p.s., verze 5.1.

V roce 2012 bylo vydáno městským úřadem Týn nad Vltavou celkem 3 695 správních rozhodnutí o schválení technické způsobilosti vozidla. Na základě usnesení od orgánu činného v trestním řízení vyšlo najevo u 189 pravomocných správních rozhodnutí dříve nesprávné důkazy (padělků dokladů od vozidla ze země původu). Z moci úřední bylo zahájeno řízení o obnově schválení technické způsobilosti vozidla u 189 správních rozhodnutí. Správní orgán na základě předložených dokladů (tj. originální registrační doklady k vozidlu, popř. duplikáty dokladů) rozhodl a vydal 189 správních rozhodnutí o schválení technické způsobilosti a dosáhl tak nápravy u všech rozhodnutí.